

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI
DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

EINA ANTRADIENIAIS IR
PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SV. JUOZAPO DARBININKŲ SAJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ.

SPALIŲ-OCTOBER 18 D., 1927, ANTRADIENIS, Nr. 79.

KAINA 5 CENTAI

Anglija Persergsti Lietuvą
Del Vilniaus

MOTERIS LAKŪNĖ NUKRITO Į JŪRES

Holandų Laivas Pribuvo
Pagelbon
Orlaivis Užsidėgė ir
Nuskendo

Pereitą antradienį iš Roosevelt Field, New York leidosi kelionėn oru per Atlantiką į Paryžių pirmoji moteris lakūnė Ruth Elder ir lakūnas Gorge Haldeman. Miglotas ir audringas oras apsunkino jų kelionę. Nulėkę apie 3000 mailių pastebėjo, kad aliejus baigiasi ir nebus galima toliau važiuoti. Nuo praeinančio laivo sužinojo, kad apie 360 mailių nuo kranto. Bandė dar lėkti, bet buvo priversti nusileisti ant vandens. Pastebėjo, kad orlaivis nusileido Holandijos laivą ir skubinosi pagelbon. Nuplaukęs rado Amerikos lakūnus vandeny besilaikančius už orlaivio sparnų. Nė vienas iš jų dviejų nemokėjo plaukti, tai prisėjo mėsai virvės, kad pritraukti juos prie laivo. Paėmus ant laivo abu lakūnus, jie dėkojo už išgelbėjimą.

Laivo darbininkai bandė paimti ir ju bepluduriuojantį ant vandens orlaivį, bet nepasisekė. Bėkiant virvės nutrūko ir orlaivis krisdamas nuo eksplozijos užsidėgė ir žuvo jūroje.

Holandų laivas, Amerikos lakūnus vėžė į artimiausią sausumą į Azores salas. Nuo vietos kur orlaivis nukrito iki Azores salų buvo 360 mailių, o į Paryžių buvo 860 mailių. Ta nelaimė atsitiko spalio 13 d.

Spalio 15 d. jau jie buvo ant Azores salų ir ten susirinko žmonės juos sėkino. Paryžių plauks laivu, antradienį, spalio 18 d.

LONDONAS. — Anglijos ministeris Varšuvą, pranešė savo valdžiai, kad lenkai sukėlė lemą del Lietuvos konstitucijos projekte įdėto paragrafo, kur Vilnius piskiriamas Lietuvai. Sako, kad toks lietuvių valdžios pasielgimas provokuoja Lenkiją. Lenkai skundžiasi, kad Lietuva konfiskavo jų dvarus, uždarė mokyklas, o dabar pakeisdami konstituciją įrašo, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė.

Tiesa, Vilnius yra lenkų rankose, pagrobtas smurtu, bet Lietuva nuo jo dar neatsisakė ir neatsisakys. Jis buvo ir bus Lietuvos sostinė. Todel Anglija pataria Lietuvai tą paragrafą, kur kalba apie Vilnių išmesti.

VATIKANAS REIKALAUJA
NAUJOS VALSTIJOS

RYMAS. — Šv. Tėvo oficialis organas "Observatore Romano" įdėjo editorialą, kuriame nurodoma būtinas reikalas gauti iš Italijos vyriausybės daugiau žemės. Reikalavimas turbūt bus išpildytas, nes Italija daug Vatikano žemės yra nusavėmusi. Dabar tik norima, kad padarytų skriauda būtų atitaisyta.

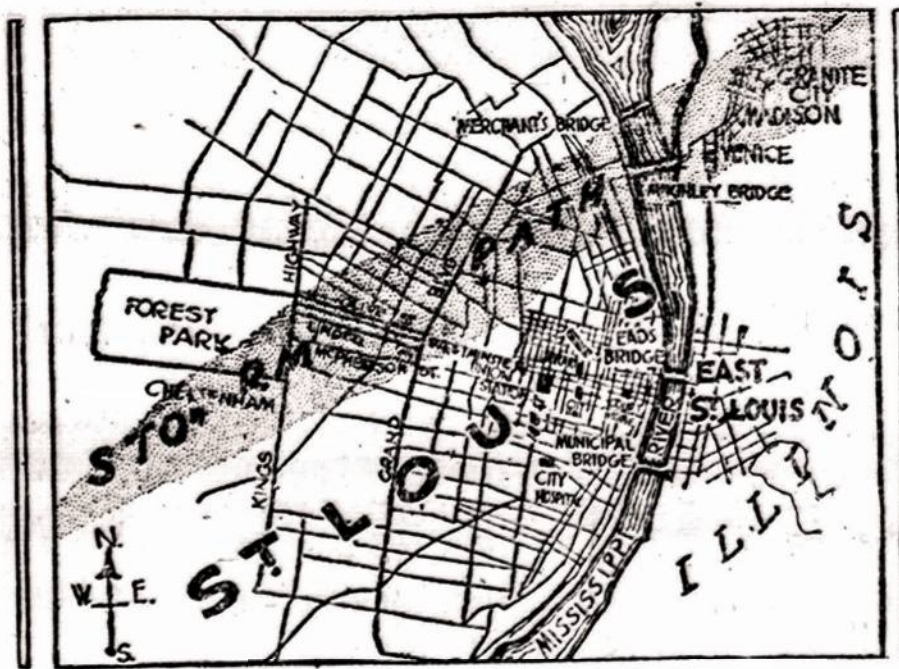
BOLŠEVIKŲ MANIFESTAS

LENINGRADAS. — Sovietų diktatoriai skelbia, kad jie panaikina mirties bausmę visiems kriminalistams, išskyrus politinius.

Toki manifestą paskelbė Alexis I. Bykoff, komisarių prezidentas.

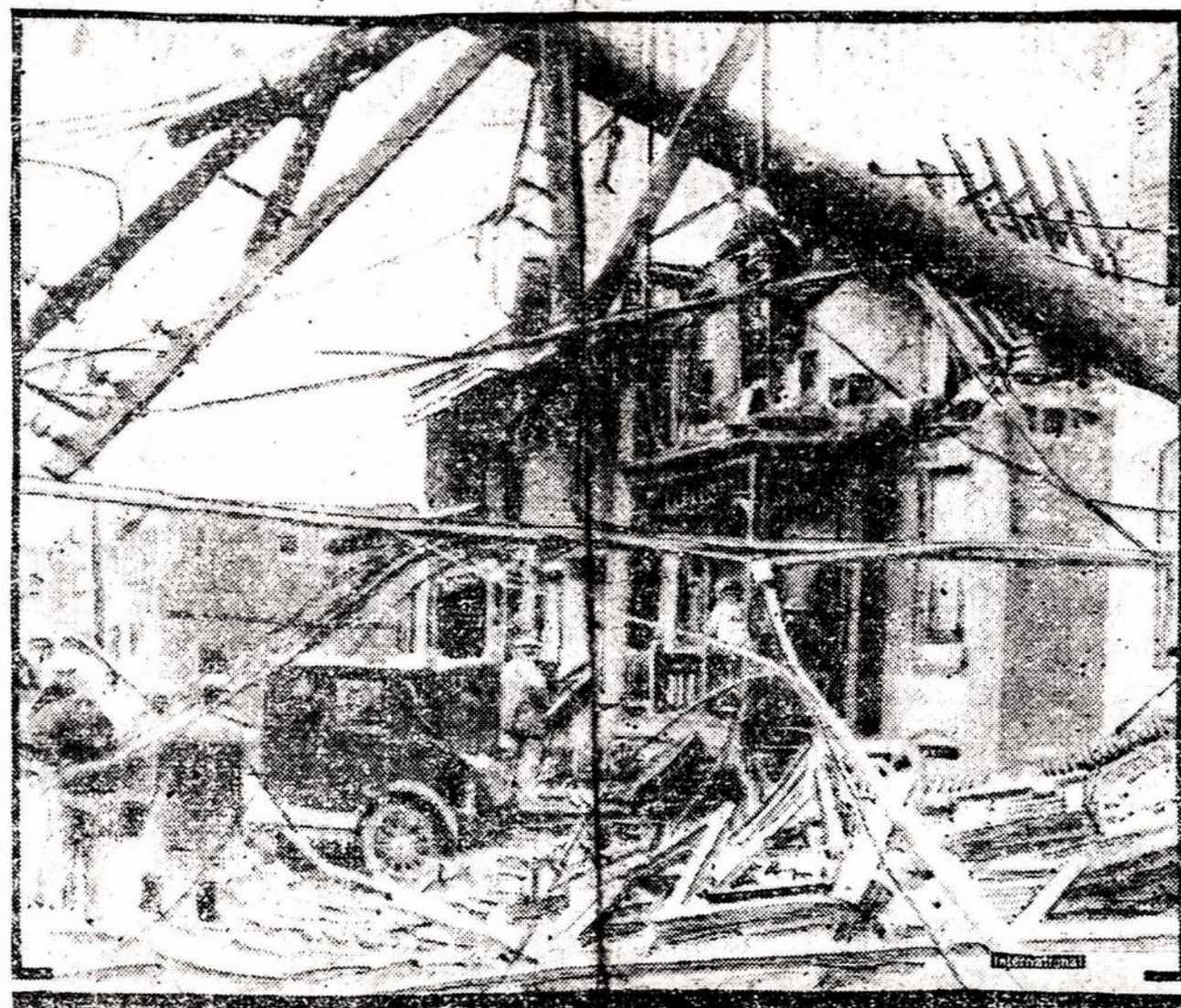
Reiškia žmogžudžiams, plėšikams mirties bausmę panaikinama, bet politiniams prasikaltėliams, kurie del žiaurios bolševikų persekiojimo prasišarė prieš juos mirties bausmę paliekama.

VIESULA NUTERIOJO ST. LOUISA

Braižinys parodo vietą St. Louis kur smarki viesula užmušė daug žmonių, o dar daugiau sužeidė. Pridarė žalos už apie \$75.000.000. Tūkstančius namų pavertė į griuvėsius. Viesulos kelias ant braižinio pažymėtas taškeliais.

SAINT LOUISAS PO BAISIOS VIESULOS RUGSĖJO 29 D.

Čia yra tipiška scena ant Cottage Ave., St. Louis, kur viesula gražiausias miesto dalis pavertė griuvėsiais. Užmušė keliolika dešėkų žmonių ir apie 600 sužeidė. Sunaikino gyvenimui namus ir bižnų sekciją šešių ketvirtinių mailių ploty.

Nubaudė Katalikų Dienraštį 5,000 litų
už pakeitimą parašų

A. D. F. PASMERKĖ KOMUNISTUS IR PASISTUŠ

LOS ANGELES, Cal. — Amerikos Darbo Federacijos konvencijoje priėmė rezoliuciją, kurioje griežtai pasmerkė komunistus. Rezoliucijoje ir prez. Green kalbėdamas pažymėjo, kad bolševikai yra darbo žmonių priešai, ir jie yra lygūs fašistams. A. D. F. apsisavalius nuo komunistų daug geriau gali veikti darbininkų labui.

BOLŠEVIKŲ ATSTOVAS
PRANCŪJAI GAVO
"KIKĄ"

PARYŽIUS. — Nuo kurio laiko ėjo ginčas tarp Prancijos ir Rusijos del pastarosios atstovo Rakovskio. Mat Rakovsky sėdėdamas Paryžių varė bolševikišką propagandą. Prancija susekus pasimė bolševikams notą, kad jie savo "agitatorių" atsiuntę. Bolševikai, kad ir nenoromis turėjo sutikti. Dabar į Rakovsky vietą siūlo M. Dovgalevsky, dabartinį atstovą Kinijai. Ar Prancija priims jį ar ne, dar nėra žinių.

LENKAI GAUNA
PASKOLĄ

VARŠUVA. — Lenkų vyriausybė skelbia, kad jiems pasisekė baigti derybas su Amerikos finansieriais del 70 milijonų dolerių paskolos. Paskolą gauna septintu mėnesiu. Lenkų finansai prižiūrės ir tvarkys Amerikos finansierių žmogus.

Karo Komendanto Nutarimas
Nutarimas Nr. 1721

1927 m. rugsėjo mėn. 27 d. Aš, Kauno miesto ir apskritys Komendantas. Pulkininkas leit. SKUCAS Kazys, išklauses Krašto Apsaugos Ministerio įsakymą per 3 d. ir Krašto Apsaugos Ministeriui per II-os Karo Apygardos Viršininką, sulig Ipat. Valstybės Apsaugos Įstatų 17 paragr.

UŽ KĄ NUBAUSTAS
"RYTAS"

Rugsėjo 26 d. numerio vedamajam greta p. A. Stulginskio parašo padėtas p. D-ro L. Bistro parašas. P. Krašto Apsaugos Ministeriui įteiktame cenzūruoti ekzemploriuje buvo vietoj D-ro L. Bistro Kun. M. Krupavičiaus parašas. Kadangi įteiktuose ir p. Ministeriui Pirmininkui beveik žodis žodinė tokio pat turinio, kaip minėtas vedamasis, raštuose buvo p. Bistro, o ne kun. Krupavičiaus parašas, tad Redakcija nieko blogo nemanydama, o priešingai, norėdama atitiesiti dokumentali parašų tikslumą, pakeitė savo atsakomybe kun. Krupavičiaus parašą, kuris iš seno buvo surinktas, D-ro L. Bistro parašu.

Už tai p. Krašto Apsaugos Ministerio įsakymu Kauno Komendantas "Ryto" redakciją nubaudė 5000 litų arba 3 mėn. kalėjimu. ("Rytas")

būdžiu 5000 lt pinigais arba 3 mėn. kalėjimo.

Nutarimo nuorašus pasiųsti Kauno miesto policijai Vadui paskelbti nubausťjam asmeniui ir įvykdyti per 3 d. ir Krašto Apsaugos Ministeriui per II-os Karo Apygardos Viršininką, sulig Ipat. Valstybės Apsaugos Įstatų 17 paragr.

Originale pasirašė ir nuorašas su originalu sutinka: Pulkininkas leit. Skucas, Kauno miesto ir apskritys Komendantas.

Romana Teis Karo
TeismasLIETUVOS SKUNDA TAU-
TŲ SAJUNGOJE

Smerkia Lenkus Del Atnaujin-
to Teroro Prieš Vilniečius

GENEVA. — Lietuvos vyriausybė įdavė Tautų Sąjungos sekretoriui skundą del lenkų vyriausybės uždarymo lietuvių mokyklų ir atnaujinto teroro prieš Vilniaus krašto lietuvių negy del jų politinio veikimo.

59 MAINIERIAI NELAIS-
VĖJE

SCRANTON, Pa. — Per dvyknes valandas Peck kasyklų, Glendale Coal kompanijos darbininkai, sulūžus keltuvui, buvo uždaryti kasyklose. Šiaip taip juos pasisekė ištraukti gyvus, nes sako, kad oro buvo užtektnai.

ISTEISINO KALTININKUS,
PALEIDUSIUS IŠ NELAIS-
VĖS LIETUVIŲ
LAKŪNUS

VARŠUVA. — Varšuvos karo teismas nagrinėjo bylą lenkų kariuomenės kapitono Michalovskio, kurio budėjimo metu iš Modlino tvirtovės pabėgo savo laiku ten internuoti du lietuviai lakūnai. Kapitoną Michalovskį teismas išteisino.

Del Vilniaus Negali
SusitartiRUSIJOS KOMUNISTAI
SUSIPEŠĖ

Išmetė Iš Partijos
44 "Draugus

MASKVA. — Komunistų partijoj kilo smarki kova tarp "draugų". Neseniai išmetė iš partijos Trockį ir kitus, dabar vėl išslavė lauk įžymų bolševikų grupės vadą Preobrajenski, seną Leningo draugą ir pirmą Finansų Ministerį, kartu su Serebrakof ir Sharof, taipgi įžymiais komunistais. Sako, kad juos išmetė iš partijos už tai, kad jie turėjo slapta spaustuve kur spausdindavo antibolševikiškus atsisaukimus. Tą spaustuve užarėta.

Taipgi žinios iš Leningrado praneša, kad ten išmetė lauk iš partijos 40 opozicijos narių, ir tai ne bile kokius, bet karštus "lyderius". Opozicijos vadai rinko parašus ir ruošėsi sutriuškinti bolševikų diktatoriaus Stalino "galybę."

Lietuvos dienraštis "Rytas" praneša, kad Jono J. Romano byla perduodama karo teismui. Matyt, tapdarė delto, kad Lietuvoje tebėra karo stovis.

"RYTO" REDAKTORIUI
BAUSMĖ SUMAZINO

KAUNAS. — Dienraščio "Rytas" redaktoriui Kauno komendantas 5000 litų uždėta pinigine pabauda arba 3 mėn. kalėjimo už nepildymą cenzūros reikalavimų Krašto Apsaugos Ministeris sumažino ligi 3000 litų arba 7 parų arešto.

A. STULGINSKIS TRAUKIA
"LIETUVI" ATSAKO-
MYBEN

KAUNAS. — Esamomis žiniomis buvęs Respublikos Prezidentas A. Stulginskis traukia "Lietuvio" redakciją teismo atsakomybėn del neteisingų žinių sklaidimo, mat "Lietuvio" rašes, kad Stulginskis neteisėtai imas Seimo pirmininko algą, tuo tarpu, kaip einant Seimo statutu Seimo pirmininkas ir prezidento nariai turi teisinti algą ligi naujai išrinkto Seimo prezidiumas pradeda veikti.

BERLYNAS. — Prane-

sama, kad tuo tarpu, kai, Varšuvos užsienų reikalų ministerija tvirtinanti, kad Sovietų Rusijos ir Lenkijos nepuolimo sutarties derybos vykstančios sėkmingai. Maskvos sluoksniuose kalbama, kad principaliais klausimais dar nesą susitarta. Ypač sunku esą susitarti Vilniaus klausimu. Be to, tolimenis tų derybų pasiekimas pareigias ir nuo Sovietų Rusijos ir Prancūzijos garantijų pakto. Dar nežinia, ar Prancūzija sutiksianti vaidinti Rytų Europos saugumo laidotojo vaidmenį.

PENKI ŽUVO ORLAIVIUI
NUKRITUS

SAN ANTONIO, Texas. — Penki asmenys, kurie paskilo orlaiviu išbandymui žuvo, kuomet orlaivis sugedo ir nukrito arti Stinson Field.

Svarbiausias žmogų dalykas tai mokėti save valdyti. — Goethe.

Zinios iš Lietuvos

MARIJONŲ AUKLĖJIMO ISTAIGA

MARIAMPOLE. — Pradedant mokslo rugsėjo 1 d. marijonų gimnazijos direktorius prof. kun. Totoraitis tarp kit ko pranešė, kad gimnazija smarkiai auganti. Prieš tai buvo apie 175 mokinių o šiemet jau, atidarius septintą klasę, mokinių skaičius padidėjo ligi pustrčio šimto. Marijonų gimnazija šia vasarą gavo valdžios mokyklų teises.

Iš Amerikos tautietis Dr. Račkus gimnazijai atsiuntė iš Čikagos didelę daugybę įvairių mineralogijos ir paleontologijos daiktų. Tiems daiktams jau padirbtos spintos, kuriose jie bus sudėti po stiklais. D-ras Račkus šią vasarą taip pat atsiuntė labai daug įvairių senovės pinigų.

Taigi mokyklos muziejui yra jau nemažas ir numatytas skyrius.

Marijonų gimnazija gerbia savo pirmus įkūrėjus. Tam tikslui šią vasarą salėje ant sienų iškalti trys paveikslai: a. a. arkivyskupo J. Matulevičiaus, p. A. Stulginskio ir arkivysk. Pr. Karevičiaus. Tuo laiku, kai buvo įsteigta mokykla, prezidentu buvo p. A. Stulginskis, del to gimnazija norėjo turėti ir jo paveikslą savo mokykloje. Paveikslas padirbtas iš gipso skulptoriaus p. K. Šklėriaus. Mokykla gerbdama arkivysk. Pr. Karevičių, kurs išsižadėjęs vyskupystės, stoji į Marijonų vienuolyną ir visa širdžia remia šią mokyklą, įtaisė bronzinį atvaizdą. Jį puikiai padirbo dailininkas Zikaras.

Bet ypač puikiai pasisekė a. a. arkivyskupo J. Matulevičiaus biustas. Iš marmuro jį padirbo skulptorius p. S. Stanišauskas. Kaip gyvas rimtai žvelgia to švento jaunuomenės mylėtojo veidas. Jo rūpesniu buvo įkurta ir ši gimnazija ir nustatyti jai tvirti katalikybės, doros ir mokslo meilės principai. Jo paveikslas ypač labai mylimas mokyklos auklėtinių.

Dailininkas Stanišauskas papuošė salę pagražinimais ir dideliu kryžiumi, kurį čia pat, mokslo pradant, pašventino ark. Pr. Karevičius.

Po to prof. Bučys iškėlė mokiniams mokyklos vėliavą, primindamas vėliavų istoriją ir jų reikšmę. Profesorius karštai ragino jaunuosius moksleivius tvirtai eiti paskui savo vėliavą.

MOTERŲ POLICIJA

PAJŪRĖ. — Mažai kur Lietuvoje yra tokia graži ir jauki vieta, gamtos atžvilgiu, kaip Pajūrė. Miestelis nors mažas ir nemažai jame gyvena žydų, bet svarus, stovi ant kalniuko netoli jūros. Iš pietų, vakarų ir šiaurės apsuptas jūros žvėriniais krantais. Rodosi vietos jaukumas turėtų atsispindėti gyventojų būde. Gal taip ir būtų, tik visa bėda, kad yra nemažai degtinarių, ku-

rie išnaudodami žmonelius, nuodiya juos samagonke ir anodija. Sekmadieniais šitas ramus miestelis virsta kuliojančių ir sprandus skaldančių peštukų vieta persisunkusių samagonke ar anodija. Nesant vietoje policijai, jos pareigas atlieka moterėlės—verkdamos malšina peštukus, o samagonkės dirbėjus ir anodijos pardavinėtojus nėra kas sudraudžia.

PABĖGO

PILVIŠKIAI. Rugpjūčio mėn. pabaigoje L. Ūkio Banke vietos skyriuje padaryta revizija, po kurios atleistas iš tarnybos banko direktorius p. Pranas Ulinskis. Atleistas, matyti, tuojau suprato, kad ilgai dar gali atrasti daugiau visokių trūkumų, pasirūpino užsienio pasą ir išdūmė. Kai tik išdūmė, bankas jo pasigedo — ieško. Tur būt bankas jis nemaža žulikysčių pridirbęs.

NUSIMINĖ

PILVIŠKIAI. Vietos socialdemokratų po 17 gruodžio buvo nusiminę. Bet po Tauragės įvykių nudžiugo, matyti, galvojo, kad jau būsiąs „rojus“ Tačiau, sužinoję, kad komunistų pučas nuėjo velniop vėl nusiminė. Ypač nusiminė sužinoję, kad jų „tėveliui“ Jeronimui Plečkaičiui nėra vietos Lietuvoje.

Na, nieko nepadarysi, ko Jeronimas ieško, tą ir atranda!

SCENA PO SMARKIOS VIESULOS KINIJOJ

Šis vaizdas, parodytas Knowloon'e, Kinijoje tuoj po audros, kuri nuteriojo Kinijos prancūzus.

SALIAMONISKA BYLA

Tula pasileidėle žydė, gyvenanti Kauno mieste tokios rūšies moterims skirtose gatvėse ir verčiantis savo nedoru ir negarbingu amatu jau apie aštuoneris metus, ne taip senai pagimdė kūdikį. Savo kūdikį tuojau ji atidavė kiemo sargienei, našlė, sargienė, neturėdama savo vaiku, paėmė jį auklėti. Tikroji motina prisizadėjo jai kas mėnesį už kūdikio laikymą užmokėti.

Kūdikis buvo — gražutė mergaitė, ir kiemsargienė su dideles meile ją pas save laikė. Na, o motinai — žinoma — nė galvoje nebuvo jos kūdikio gyvenimas. Bet sužinojusi, kad komunistų pučas nuėjo velniop vėl nusiminė. Ypač nusiminė sužinoję, kad jų „tėveliui“ Jeronimui Plečkaičiui nėra vietos Lietuvoje.

Na, nieko nepadarysi, ko Jeronimas ieško, tą ir atranda!

gu už vaiką nebemokėk, nes aš jį pasimu dabar sau, ir aš pati jį toliau išlaikysiu. Kiemsargienė dar pridūrė, kad — girdi — ji jau esanti tą mergaitę ir pasikrikštinusi.

Pasileidėle motina, būdama žydų tautos ir tikėjimo, išgirdusi tokį sargienės nepaprastą jai pareiškimą, taip susijaudino ir užsidegė, kad tuojau panorėjo savo kūdikį atsiimti: ji pati imsianti jį auklėti.

Kiemsargienė kūdikį grąžinti atsisakė. Tada motina padavė taikos teisėjui skundą reikalaujama kūdikį grąžinti jai.

Tokių būdu tenka atsidurti ir mūsų dienose aki-vaizdoje tokio pat teismo, kokį prieš daugybę metų yra daręs dviem motinoms išmintingasis Saliamonas.

Žmogau, gyvenk taip, kad tavo darbai būtų geresni už tave patį. — R. Striupas.

BOLŠEVIKŲ PROFSAJUNGŲ LAIKŲ ATRŪGOS

MAZEIKIAI. Iš rugsėjo mėn. nakties 4-5 d. prie telegrafo stulpų buvo iškabintos dvi komunistų vėliavos: viena lietuvių kalboje, antra žydų. Abiejose vėliavose buvo įrašyti kurstai prieš dabartinę valdžią obalsiai.

Tą pačią naktį buvo prie gelžkelio dėpo pamėtyti komunistinių atsisaukimų. Mat minėtam dėpo dirba du žymūs komunistai ir yra dargi savanorių gaisrininkų draugija, kurie ne retai tos draugijos vadu šaukia ir posėdžius.

VILKAVIŠKIS. Kaip visoj Lietuvoje, taip lygiai ir Vilkaviškyje prie socialistinės valdžios socialistų agitatoriams patariant buvo atimta daug žemių. Dabartinė valdžia daug kam atimtas žemes gražino, o kai kuriems net ir pridėjo.

„Darbininko“ Katalogas

IVAIRIOS KNYGOS

- MANDAGUMAS—įvairūs patarimai užsilaikymo draugystėje ir visuomeniniame gyvenime. Parašė Kun. A. Staniukynas. 20c.
- APIE KATALIKŲ TIKYBOS TIKYBĘ—pažinimas tikybos, jos privalumų, ypatingų ir tikrojo kataliko priedermės. Parašė Kun. Jezuitas Feliksas Cozel. 30c.
- TRETININKŲ JUBILIEJUS—700 metų sukaktuvėms paminėti aprašymas Sv. Pranciškaus vienuolių ir 3 vienuolių įstatai. 8c.
- HUCKLEBERRY FINNAS—labai įdomi apysaka. 75c.
- PATARMĖS MOTERIMS—pamokymas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas. 15c.
- BEN-HUR—Istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai įdomi ir plačiai žinoma knyga (audiniai apdarai). Vertė Jonas Montvila. 150c.
- TEN GERAI KUR MŪS NĖRA—pasakojimas kaip mūsų išeiviams sekasi Amerikoje. Parašė Kun. J. Tumas. 50c.
- TRYŠ KELEIVIAI—Krikščionis, žydas ir turkas. Pamokinant apysaka. Parašė T. Vynlauskas. Vertė P. B. 40c.
- TRUMPI SKAITYMLIAI—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas. 45c.
- TURTO NORMA—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis. 45c.
- KELIONĖ APLINK PASAULI PER 80 DIENŲ—apie vienas de-rybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčikonio. 100c.
- PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI—parašė Uosis. 75c.
- DIDŽIOJO KARO UŽRASAI—su paveikslais iš 1914—16 metų. Parašė P. Zadeikis. 75c.
- GERUMAS—aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. 15c.
- TABAKAS—NUODAI—rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikoliskį parengė S. Kaimietis. 15c.
- UŽKEIKTA MERGELĖ SU BARZDA IR BARZDASKUTIS—apysaka. 15c.
- KATALIKŲ BAŽNYCIA IR DEMOKRATIZMAS. — Parašė Kun. Tamas Žilinskis. 50c.
- APAŠTALYSTĖS MALDOS Statutas—vertė Kun. P. Saurusaitis. 25c.
- GEGUŽĖS MENUO—Kun. Pr. Zadeikio. 50c.
- ARITMETIKOS ĮVADINYNAS. 25c.
- VAIKŲ DARBYMEČIUI—Rinkinėlės kalbos mokslui. 50c.
- PETRIUKAS—laikė vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas. 15c.
- BOLŠEVIZMAS — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoje. 15c.
- ŽAIDIMŲ VAINIKAS—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis. 50c.
- LAIME—(poema). Parašė Vaitkus. 50c.
- MŪSŲ TIKĖJIMAS—Išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas. 50c.
- BITININKAS. Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis. 50c.
- LIETUVOS ŽENKLAI. Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas. 40c.
- EMĖS IR KALBĖK: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas. Kaina. 30c.
- GRAUDŲ VERKSMAS. Vertė Vysk. A. Baranuskas. 10c.
- ECHARISTISKOS STACIJOS. Sulietuvino Kun. P. Juškaitis. 15c.
- KRISTAUS KRYŽIUS, Stacijos, Graudų Verksmai, Maldos Gegužio, Birželio ir Spalio mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasyus. 25c.
- ISGANYMO APSIREIŠKIMAI—atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis. 75c.
- DANGAUS KARALIENĖ. Surinko Kun. M. Gavelevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais. \$1.00

POEZIJA, DAINOS IR EILĖS

- VYČIŲ HIMNAS—Parašė Aleksandravičius. 25c.
- BLAIVININKŲ HIMNAS—Česlovo Sosnausko. 15c.
- EGLE, ŽALČIŲ KARALIENE—Opera Miko Petrausko. 500c.
- SIŪ NAKCELY. 30c.
- SIUNTE MANE MOTINELE. 20c.
- VAI AŠ PAKIESČIAU. 20c.
- UŽ SILINGELI. 30c.
- SKYNIU SKYNYMELI. 10c.
- LIGHO (latviška). 10c.

TEATRAI

- GILIUKINGAS VYRAS—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas. 25c.
- ELGETŲ GUDRUMAS — trijų veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas. 25c.
- UBAGŲ AKADEMIJA IR UBAGŲ BALIUS—komedijos po 1 aktą; parašė Seirijų Juozukas. 35c.
- SNIEGAS—Drama 4 aktų. Vertė Akelaitis. 40c.
- ESUMAS—3-čia dalis dramos „Gims Tautos Genijus.“ Parašė Kun. L. Vaicekauskas. 10c.
- ZYDŲ KARALIUS—drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas. 30c.
- VISI GERI—Trijų veiksmų vaidelis; parašė F. V. 10c.
- PATRICIJA, arba nežinomoji kankinė—4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas. 10c.
- PILOTO DUKTE—5 veiksmų drama. Vertė Jonas Tarvydas. 35c.
- DRAMOS: 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebuklas 4 aktų; parašė Jonas Tarvydas. 55c.
- VAIKŲ TEATRAI; dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę; Surinko S. K., D. ir N. 15c.
- VAIKŲ TEATRAI; dalis II: 1) Iširšimo paskui; 2) Antanukas našlaitis; 3) Mėginimas. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

MALDAKNYGES

- PULKIM ANT KELIŲ—„D-ko“ spauda. Odos apdarai \$2.50 ir \$3.50
- Sigsdami užsakymus arba pinigais, visuomet adresuokite taip:

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Masa.

Gali būti komedija kai kam bet yra Tragedija man BRIGGS

OLD GOLD

Tai švelnesnis ir geresnis cigaretas

Išrukysi vežimą ir kosulio neturėsi.

15c

PASTINĖ SISTEMA

Pirma užkorduta paštinė sistema buvo Persijos imperijoje. Sulig Xerophon, Cyrus vyras turėjo kurjerus, su pabalnotais arkliais, įvairiose Europos dalyse, vienos dienos kelionė nuo vieno kito, kad gautų raportus iš provincijų be jokio atidėlio.

Juliaus Cezariaus laikais kurjerai visoje Romo dalyse buvo taip puikiai suorganizuoti, kad vieną kartą, jam būnant Anglijoje jis parašė dviejus laiškus Cicerui, Romė, ir tie laišukai pasiekė Romą per 26 dienas. Bet tokia tarnystė buvo įsteigta tik valdžioms arba valdininkams, jų vartojimui. Paprasti asmenys, susisėsimais su vienu kitu turėjo samdyti vergus išnešioti laiškus arba turėjo rasti kokį žmogų, kuris keliavo į tą ypatingą vietą ir kuris apsiėmė nešioti laiškus. Ciesorius Dioctian, pabaigoje trečio šimtmečio, rodos, buvo pirmas įsteigti paštinę tarnystę naudai privatių žmonių.

Pirma Francijos paštinė sistema pradėta tryliktojo šimtmečio. Anglija įsteigė pirmą paštą tik 1635 m. Pirmasis metais ramos mašinės nuo 8 iki 25 centų sulig tolimo. 1839 m. mokėstis už siuntimą pašto įvesta, ir 1840 metais pirmą paštinę markę buvo vartojama. 1835 m. laišku baksukai pirmą kartą vartojami.

Amerikos kolonijose, pirmas paštas pasirodė Massachusetts valstijoje 1639 m.

Pirmos ramos Sur. Valstijoje buvo nuo 8 iki 25 centų, sulig tolimo. 1847 m. paštinės markės pirmą sykį šioj šaly vartojamos. Prieš tą laiką paštinės mokėstis turėjo būti pinigais. Užmarkuoti konvertai pirmą kartą buvo vartojami 1853 m. Registravimo sistema pradėta 1854 m. per administraciją prezidento Pierce. Pirmas mokėstis buvo penki centai; 1863 m. kaina pakelta iki 20 centų. Laikė prezidento Lincoln administracijos "free delivery" įsteigta. 1825 m. kongresas aprūpino išdalinti laiškus už du tus su 50,000 gyventojų arba daugiau.

Mrs. Olive C. Ricker iš Chicago's liko išrinkta sekretore Amerikos advokatų organizacijos.

Gal dramatiškiausias išsivystymas paštinės sistemos Sur. Valstijoje buvo taip vadinamos "pony express", kuris veikė tik 16 mėnesių 1859 m., prašalintas transkontinentiniu telegrafu; bet tas "pony express" nebuvo nauja idėja, nes Genghis Khan, valdytojas didžiųjų imperijos įvedė greitų arklių paštinę sistemą tūkstančiais metų atgal. Amerikos "pony express" vartojo tik rinkinius vyrus ir arklius. Sistema inėmė 190 stočių, 420 arklių ir 80 jojų. Paprasta kelionė viename vyrui buvo 75 mylios ir viename arkliui 15 mylių. Arkliukai nešė 15 svarų pašto, už kiekvieną laišką reikėjo mokėti \$5.00. Kartais sunkūs laišukai turėjo marškių iki \$27.40 vertės ir galimai tikėti, kad tik svarbiausi laiškuose. Kelionė nuo St. Joseph ant Mississippi upės iki Sacramento, Californijoje, ėmė 10 dienų, bet sumažinta iki septynių ir pusę dienų, kuomet nešė Prezidento Lincoln išvešinimo kalbą. Tik vieną sykį paštas pamestas ir tik vieną vyrą indijonai sugavo. Jo arkliukas pabėgo su neatidarytu maišu. Arkliukai turėjo būti labai greitai, kad pabėgtų nuo indijonų. Vyras nenėšė davo ginklų, kad neapsunkintų arkliukus ir paprastai turėjo sverti apie 120 svarų. Vienas šios tarnystės garsus kurjeras buvo William T. Cody, vėliaus žinomas kaip Buffalo Bill.

Vėliausia paštinė tarnystė yra oro tarnystė. Trijų metų egzistavimo buvo tik viena nelaimė — ir ta del gaisro. Kiekvienoje kelionėje keturiolika orlaivių vartojama ir bėgūnai mainomi. Iki 1926 m. nebuvo pelno iš šios tarnystės, bet vis egzistavo tik patarnavimui, kaip ir egzistuoja "greita gelžkelio tarnystė" kuri taipgi jokio pelno neatneša.

Washingtonė yra valdiška spaudzinimo įstaiga, kuri kasdien produkuoja 26,000,000 vieno cento atvirlaikių. Neseniai buvo produkta tik 5,000,000, bet su įvedimu naujo įstatymo reikalaujant kad kiekviena kortelė turi turėti dviejų centų pašto markę, apart reguliariškos pašto departamento kraskortės kurios kaina pasilieka po senovei, padidino vartojimą šių kraskortė. Nuo to laiko naujos spaudzinimo mašinos Washingtonė produkuoja net 6,400,000 kortelių kasdien.

Nuo 1812 m. pakilo reikalavimas greitesnės ir tankesnės tarnystės per jūres. Buvo reikalingi įsteigti reguliarišką užsieninę tarnystę. Greiti laivai vadinti "mail packets" vartojami, ir keliavo centu — priėmėjas užmokėdavo. 1863 m. pašto viršininkas, generolas Blair, įvedė "free delivery" sistemą, kuri sistema inėmė tik mės-

Spencer Penrose gavo dovaną nuo savo draugo cirkininko Ed Barrard kupranugarį, kuris pavadytas "P-lė Ethel Volstead." Kadangi Penrose yra priešas 18-to amendmento, tai matyti jam iškirtos šposą pavadindami kupranugarį "Volstead."

per 30 metų. Jų vietą užėmė daug greitesni "clipper" laivai. Viena iš greičiausių kelionių padaryta 1846 metuose, kuomet vienas iš šių laivų pasiekė New Yorką pirmą greitą pasažierinio laivo, kuris keliavo pačiu kursu. Londono laivai buvo išdalinti New Yorko į 40 dienų nuo atspaudzinimo. Dabar mums tas rekordas nėra jokiu reikdu, bet toms dienoms buvo sensacija ir per visą pasaulį žinia praskambėjo. Per 1926 m. apie \$28,000,000 vertės siuntinių išsiųsta į svetimas šalis.

Pašto Departamento tarnystės yra įvairios. Daiktai gali būti siunčiami įvairioms ratoms sulig tolimo ir sunkumo. Laiškai gali būti registruoti, tas juos apsaugo-

ja, kaina yra 17 centų ir apsaugoja iki \$50.00 vertės. Siųsti laiška "special delivery" kainuoja 12 centų, tas reikią kad laiškas greičiau pasiektų paskirtą vietą, negu paprastas laiškas, apie 2 valandoms. Pinigai, siunčiami pašto piniglaikiškais ir višas dalis Sur. Valstijų arba į svetimas šalis už labai mažą kainą.

Pinigus galima taupyti pavedant "pašto taupymo" skyriams, kurie moka antrą nuosimfį. Pakietai gali būti apsaugoti ir užregistruoti ir siunčiami "letter post" bet tas labai brangu. Pirkkliai gali siųsti tavorus paštu "C. O. D." (an pinigai ant pavdimo), ir pastorius priims pinigus už tavorus nuo pirkėjo ir pirkliui bus užmokėta.

F. L. L. S.

Štai didelė naujiena CIGARETŲ RUKYTŲ JAMS

Jeigu rūkai ir skaitai cigaretes kad tik nenuvargint gerkles, pradėk dabar rūkyti OLD GOLDS. Juose nėra nė kosulio veizme.

Gali rūkyti OLD GOLD ryte, dieną ir vakare be nuobodžio.

OLD GOLD yra natijos rūšies tabako, sušvelnytos pagal naujai išrasto būdo, išrastas ir padirbtas per P. Lorillard Kompaniją kuri įsteigta jau nuo 1760.

OLD GOLD yra aušra gereno cigareto. Tai yra malonesnis ir švelnesnis cigaretas.

Delfo kad OLD GOLD yra naujas ir geresnis cigaretas turėtumėte juos rūkyti kas diena.

Skaitykite OLD GOLD cigarečių skelbimą šiame numery. Rasi jame daug juokio ir malonumo del savo draugų ir šeimynos. Jie taip nuolatos.

Del Reumatizmo gelimų, neuralgijos, paprasto persaldymo, skandžių raumenu, išsinarinimų ar išsukimų Naudokite DR. RICHTERIO Inkaru Rusies PAIN-EXPELLER! Vaisbažėklis registruotas S. V. Pat. Bure. Nėra tikras, be mūsu Inkaru vaisbažėklis. Vaisinėse po 35c ir 70c. F. A. D. RICHTER & CO. Bary & Co. 5th St. Brooklyn, N. Y.

ŠEIMININKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeiminkė Amerikoje visados trokšta gauti patarimų pagerinti jos žinomo atlikėjančią pareigas kaip šeiminkę ir motiną. Šitose skiltyse kas savaitę tūpa straipsnelai kurie bus indomūs kožnai Lietuvė šeiminkė.

RODYKLĖ No. 103

Virimo Receptas

Zemuogetis yra vienas iš tų vaisių kurie žinomi naujame ir sename pasaulyje. Jos auginama daugeliu skirtingų būdų todėl ir yra įvairių formų, didumų ir rūšių. Kuomet žemuogės yra sezono jos yra pigios ir yra skanus valgis. Populiariausias užkandis yra pyragaitis su žemuogėmis arba shortcake. Niekad beveik neapli atsisveigtų to skanaus užkandžio. Sekantis receptas jo padarymui yra seniausias kas žinau.

Zemuogetių Short Cake

- 1 puodelukas evaporated pieno at-miesto
- 2 kvortos žemuogių
- 2 puodelai miltų
- 2 šaukštukai keptomo pouderio
- 1 šaukštukas druskos
- 2 kpinai šaukštai sviesto
- 2 kpinai šaukštai rupaus cukraus.

Susijok visus sausius dalykus kruvon, įmaišyk sviestą kaip darant putų putą, didek pienu, plak šaukštą (dus labai tiršta) ir kept 20 minutų patilgoj blekinėj. Perskeldk pyragą pušiau su kausiu pelliu, išsiviesnok vidus puses ir sudėk į vidų smulkiai supjaustytas žemuoges, pasaldintas ir persimirkusias cukrum pirm deimo į pyragą.

Virtuvės Patarimai

Daug patogiau ir sutaupys laiką suplaustant duoną del toasto išvakaro. Rytė duona bus tik apdžiuvus ir tinkama keptinai.

Supiaustymui sviesto į mažus gabalukus lengvai, uždek ant pello asmenų smotą vaškuoto popiero kuris buna apvyniotas ant sviesto, ir pamatysi kaip sviestas pjaustysis lengvai ir gražiai.

Apiekravimui donacų, sudėk kelis donacius į didesnę popierinį maišą su pora šaukštų cukraus, ir kratyk juos iki apsikruos. Šitai jie geriausia aptepti cukrum negu barstant ant jų.

Naminiai Pasigelbėjimai

Patarina pirkti jodina mažai ant syk kadangi alkoholis išsuroja ir se-nėjantis jodinas susikonsentuoja, nuo ko padidėja stiprumas.

Prašalinti banano plėtimų, susa-pyk plėtimų tyru karstu vandeniui ir paskui vaik padėtyti į chlorofoma skaruli su baltu miltu ir metytinotu spiritu, išlaumai tyrumo spirite, iš-žolvyk plėve-suojant ore.

Grožės Patarimai

Moteris norinti pagerinti savo iš-vaizdą ir būti patraukiantesne turi žy-miai prižiūrėti savo plaukus. Gal skat-ter mąg girdėjot apie kokį miltų arba shampoo, kuris sakosi yra geriausias. Tas gali būti teisinga kitoms, bet gali neduoti reikalingo efekto jūsų pla-uksams. Ausimoka biskelį pasistengti patirti kuris miltas ar shampoo tinka geriausią jūsų reikalui. Nė vienos turi atliejotus plaukus, kuriems pat-ka specialio užūžėjimo, o įsų-gilti būti sausi. Sekanti patarimą galma-tygiai pasakoti: Aliejuotus plaukus reikia mažguti taudiau negu sausus ir mažiau sukti, sukioji patartina tik tokius plaukus kurie yra saus ar-ba trapūs. Tas pabegstis išlaumti alie-jų po galvos odą ir plaukus kur jo reikalin sa.

Ypatinga Sveikata

Maistui žmogus yra svarbiausia už-duotis šio dieny sveikatos mokyme. Laikraščiu arba žurnalų rašuose, net ir garsiniuose. Tai yra labai popu-liaris klausimas. Žodžiai "kalorijos", "vitaminai" ir "mineralai" yra žinomi net paprastam žmogui. Šoni ir jū-ni diskusija maisto klausima visai parastai. Svarbiausia dūlis to visko yra kad kiekviena šeiminkė man-žoj ji sąžiningai apmąsta seimynų tin-kamū maistą kuris suteikia visiems sveikatą. Niekio kito nėra taip jaut-raus namų darbe kaip jos rūpesnis a-ide valgis. Taip, mes turim tik po-čius maistinius vitaminus — už-tekintą pieno ir daržovių. Bet šei-jos peržiūrėję savo maisto pirkimo są-skaitas, pasirodyt kad jos nepaie-đžia žana ant pieno, kiek ant mėsos, ant daržovių kiek ant vaisių, kaip yra nustatyta maisto žinovų.

Mes Rekomenduojame Sekančius Produktus:

Jeigu nori pieną ir cukrų sykiu, tai nėra geresnio pieno kaip Standard arba Challenge, kuris pasidūoda kiekvienoj grosernėj. Prie to dar gali taupyti leibelius ir už juos gauti brangias dovanas.

Kas gėdinasi to, ko nereikia gėdytis ir kas nesigėdina to, ko reikia gėdytis, patenka į pražūties kelią.—Budus išmin-tis.

"Tautos savybės, jos ydos ir dorybės pareina nuo mokytojų, kuriems pavesta auklėti jaunuo-meną."—Filosofas Leibnitz'as

Puikus juokas yra geru sielai maistu — liūdesys tai nuodai. Tas kurs dirba ir taupo—ver-pia auksą. (Italų patarlė).

Be andros krūtinėje, be vilties siejole ir be ugnies širdyje gyve-nimo esmės nesuprasi.—R. Striu

Užlaikykite jūsų vaikų ašaras, kad jie ant jūsų kapo galėtų išlie-ti jas.—Pitagoras.

PATS NEUŽMIRŠK IR DAR BENT TRIMS SAVO PAŽISTAMIEMS PASAKYK, KAD IR JIE IŠSIRAŠYŲ 1927 METAMS IŠ LIETUVOS PA-VEIKSLUOTĄ DVASINIO TURINTO LAIKRAŠTĮ

"ŽVAIGŽDĖ"

"Žvaigždė" kas mėnesį lankydama Jūsų namus, kiekvieną kartą Jums atneš malonių dvasinio turinio paveikslų, dvasią keliančių apsakymėlių, rimtų nurodymų vidujiniam gyvenimui, gražių atsakymų į svarbiausius skaitytojų klausimus.

"Žvaigždė" duoda ir daug žinių iš plačiojo katalikų pasaulio, rašo apie tai, kas dedasi tolimuose stambeldžių kraštuose, kame darbuojasi tūkstančiai pasišventusių katalikų misijonierių, teikia žinių apie paskutinių laikų šventuosius ir tt. ir tt.

"Žvaigždė" yra švenč. Jėzaus širdžiai pašvęstas laikraštis. Ją leidžia Tėvai Jėzuitai Kaune.

Per ištisus 1927 metus "ŽVAIGŽDĖ" trokšta ir jums nuvesti klaidžius dvasinio gyvenimo kelius ir, lyg toji Trijų Išminčių Žvaigždė, ji nori ištikimai jus vesti prie karalių Karalius ir viešpataujančiųjų Viešpaties.

"Žvaigždės kaina metams — 10 litų, o užsa-kydami savo gimimės Lietuvoje siųskite po 8 li-tus metams.

Adresas: "Žvaigždės" Redakcija, Jėzuitų Namai, Kaunas, Lithuania.

Yra Lengva Suruošti Vairams Pokilį, Kad Jiems Visi Jų Draugai Pavydėtų....

Jei darote šaltakosės ar pyragaičių, pavyzdžiui, naudokit Borden's Pasaldytą Kondensuotą Pieną. Šeiminkės po vi-są šalį jau pradeda suprasti, kad Borden's Pa-saldytas Kondensuotas Pienas suteikia nepri-lygstamą riebumą ir gerumą.

Bet tai ne delto, kad padaro vien geresnius užkandžius. Bet tai dar ir delto, kad tai būdas sutaupyti išlaidas. Ar tamsta įsivaizdini, jog Pasaldytas Kondensuotas Pienas užima vietą smetonos ir cukro. Kur receptas reikalauja smetonos ir cukro ten pasaldytas Kondensuotas Pie-nas duoda net geresnes pasekmes.

Pavyzdžiui, paimekime ryžių pudingą, o ypatingai į ka-vą. Vienas kenas Pasaldyto Kondensuoto Pieno eis taip toli kaip puskvortė smetonos ir svaras cukro. Tai reiškia sutaupinimą pusės ir daugiau. Tai reikią suma-zinimą smetonos ir cukro išlaidų per pus. O šalia to, tas reikią pridėti gerumą.

Taupykite Leibelius Del Brangių Dovanų

Kiekvienas Borden Leibelis kaip atvaizduota turi didelę premi-jų vertę. Atlankykite artimiausią premijų krautuvę ir paži-rėkite kaip lengva gauti stidabrinį dulktų, lėkščių, laikrodžių ir daugeli puiklausių dalykų DYKAI tik su Borden leibeliais nuo šios rūšies Pasaldyto Kondensuoto Pieno. Pradėk taupyti leibe-lius Stand'en. Tamsta džiuginsis. Jai patogiau, reikalauk DYKAI iliustruoto katalogo, kuriame randasi daug premijų.

Mūsų Boston'o Premijų Krautuvė Randasi Prie 39 Friend St., arti Haymarket Sq.

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVES

FALL RIVER, Mass. BRIDGEPORT, Ct. PROVIDENCE, R.I.
14-3rd Street 105 Congress St. 49 Aborn Street
arti Bedford St. arti Main Street arti Washington St.

THE BORDEN COMPANY, BORDEN BLDG., NEW YORK

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN E. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.50 FOREIGN YEARLY \$5.50 DOMESTIC ONCE PER WEEK YEARLY \$2.50 FOREIGN ONCE PER WEEK YEARLY \$3.00 PRENUMERATION RATES: AMERIKOJE METAMS \$4.50 UŽSIENY METAMS \$5.50 VIENĄ KART SAVAITĖJE METAMS \$2.50 UŽSIENY VIENĄ KART SAVAITĖJ MET. \$3.00

"DARBININKAS"

466 West Broadway South Boston, Mass. Telephone South Boston 0620

TEISĖTUMO JAUSMAS

Jei piliečiai yra įpratę gerbti šalies įstatymus, sakome, kad juose teisėtumo jausmas yra stiprus; ir priešingai, jei jie nuolat laužo įstatymus ir saivalioja, yra tai ženklas, kad pas juos teisėtumo jausmas yra arba apmiręs, arba neišvystęs. Pav. Meksikoje teisėtumo jausmas ligšiol neturėjo progos išsivystyti. J. Valstijose nuo prohibicijos įvedimo ūmai silpnėja, Lietuvoje vos spėjo užgimti, bet diktatorių botagas jau veja jį lauk iš Lietuvos.

Negalėjo būti kalbos apie teisėtumo jausmą pas lietuvius Lietuvai esant po caro jungu, nes caro činovnikų ukazai nesiskaitė su piliečių teisėmis ir nekreipė dėmesį į didžiulius norus. Tuomet lietuviai didžiuliuoju būdu pasisekdavo "apeiti" ukazą, nors tas ukazas ir buvo vadinamas įstatymu.

Dabartinė, perversminė, Lietuvos valdžia nesiliauja girus, būk tik ji viena tesanti neegoistinė, gerų norų ir pasiryžimų kupina ir tetrokstanti tik Lietuvos gerovei. Žinoma, yra tai paprasta giesmelė, kurią apie save gieda kiekviena politinė partija. Bet tiek to, tegul tai būtų ir tiesa. Mes norime tikėti, kad dabartinis Lietuvos valdovams tikrai rūpi tėvynės gerovė, bet negalima užmerkti akių ir nematyti akto, kad ji eina prie savo tikslų caro keilais. Caras išvairė Dumą, pakeitė rinkimų įstatymą ir "žmonės išrinko" didžiulį Puriševičiaus pakalikų būrį į naująją Dumą. Kad caras pakeitė vieną savo ukazą apie rinkimus į Dumą kitu, na tai tam jis ir caras *samodėršč* buvo. Visai kitaip atrodo, jei taip pasielgia *nesamodėršč* demokratias demokratiškos šalys. Čia jau yra ne pakeitimas vieno ukazo kitu, bet teisėtai išreikštos tautos valios min-džiojimas.

Plebiscitas? Tas ne ką daug tereikia. Viena, klausimą galima pastatyti taip, kad visi nesusipratę piliečiai balsuos taip, kaip valdžia nori, antra, prie dabar esamos cenzūros priešin-gos valdžiai nusistatymo žmo-nės neturi jokios galimybės viešai pareikšti savo nuomonės; valdžia gi jau iš kalno užsitikrino sau propagandos partijų organus! Tiesiog begėdiškas yra sekantis cenzū-ros ukazas:

"Visiems Kauno Mieste ir Kauni Apskirtyje Esamų Laikraščių Atsakomiems Redaktoriams.

Privalomas įsakymas 7 Nr.

§ 1.

Visi Vyriausybės ir valdžios organų oficialūs komunikatai turi būti skelbiami visų laikraščių artimiausia-me N-ry arba kaip bus nurodyta.

Oficialaus komunikato keis-ti turinį ar redakciją ir da-ryti pastabas — draudžiama.

§ 2.

Visi skelbimai dėl susirin-kimų, paskaitų, mitingų ir t. p. sveigu gali būti skelbia-mi laikraštyje tik tada, jeigu tam reikalui yra gautas ko-mendanto ir apskrities virši-ninko leidimas raštu.

§ 3.

Nusižengusieji šiam įsaky-mui laikraščių atsakomieji redaktoriai bus baudžiami iki 5000 litų pinigais arba iki 3 mėn. kalėjimu, arba iš-trėnimu iš Kauno m. ir apskrities ribų o laikraščiai už-daromi.

Pulkininkas leitenantas Skučas, Kauno Miesto ir Apskri-ties Komendantas. 1927 m. rugsejo mėn. 12 d. Kaunas."

Tas tik reikiška, kad valdžia gali uždrausti sau prie-na prie savo tikslų caro keilais. Caras išvairė Dumą, pakeitė rinkimų įstatymą ir "žmonės išrinko" didžiulį Puriševičiaus pakalikų būrį į naująją Dumą. Kad caras pakeitė vieną savo ukazą apie rinkimus į Dumą kitu, na tai tam jis ir caras *samodėršč* buvo. Visai kitaip atrodo, jei taip pasielgia *nesamodėršč* demokratias demokratiškos šalys. Čia jau yra ne pakeitimas vieno ukazo kitu, bet teisėtai išreikštos tautos valios min-džiojimas.

Galimas daiktas, kad pa-gelba tokių metodų tautinin-kai laikinai padarys ką ge-ra Lietuvai, bet saivaliavi-mo precedentas pasiliks vi-suomet ir teisėtumo jausmas piliečiuose bus skaudžiai su-žeistas ilgam laikui ir pro-blematis kas laikinasis geras neatsvers tų blogų pasekų, kurios neginčijamai turės pasirodyti ankščiau ar vė-liau. Visai teisingai "Lietu-voš Zinios" smerkia tauti-ninkus už konstitucijos lau-žymą:

"Tai ar galime mes, dvi- dešimto amžiaus piliečiai, žinoti per pietus įstatymų reikalavimus, laikydami juos tuščia raide, kaip tai aiški-no. "Lietuviai?" Juk atsi-stojus ant šito kelio, jau nėra kur sustoti. Jeigu galima peržengti vienas įstatymas, tai kodėl negalima perženg-ti kito? Tokių peržengimų paseka gali būti tik anarchi-ja krašte. Kada gyventojai nustoja teisėtumo jausmo, juos ir pajėga sunku yra val-dyti. Ir jeigu, nešaukiant Seimo, galima, anot "Lietu-vo", sutaupyti pusę milijono litų, tai, neprisidedant pla-čiam visuomenei prie tvar-kos palaikymo, valstybei tenka daug daugiau išleisti policijai.

"Tik užsispyrę savo siau-ruose užsimojimuose fanati-kai gali nesuprasti šios ak-siomos. O dar blogiau, jeigu nenori suprasti. Mūsų gyve-nimo praktika rodo, kad pas-mus taip ir yra."

Tautininkai dabar "taiso" konstituciją. Kažin kodėl kiti negalės vėliau eiti tuo pačiu keliu, jei teisėtumo jausmas bus miręs... ir ar-mija jiems pritarė?

KRUPAVIČIUS IR TURATI

Neseniai Voldemaro atsi-lankymas pas Mussolini da-vė spaudai progos lyginti tuodu fašistiniu bičiuliu. Gal neprošalį bus pakalbė-jus dabar apie du žymius antifasistus, Krupavičių ir Turati, juolabiau kad tuluo-se laikraščiuose buvo prira-šyta visokių nesąmonių apie Krupavičių sąryšį su jo projektuojamu atsilankymu mūsų kolonijose.

Filippo Turati Vienos lai-krašty *Arbeiter Zeitung* rašo apie savo pabėgimą iš fa-sistinės Italijos. Iš jo strai-psnio pasirodo, kad Italijo-je ne tik kad nevalia namie kalbėti prieš fašizmą, bet nefašistai, ypač žymūs žmo-nės negali gauti leidimo iš-važiuoti į užsienius. Reikiška, kad Mussolini neleisdžia Ita-lams kalbėti prieš fašizmą netik namie, bet ir užsie-niuose, jei, žinoma, gali.

Iš kito straipsnio šiame "D-ko" numery skaitytojas pamatys, kad Krupavičiui jau nebeleidžiama kalbėti Lietuvoje. Nei kiek nenu-statymėm, jei Voldemaras pasektų Mussolinį ir sulai-kytų Krupavičių Lietuvoje. Norime tikėti, kad Volde-maras dar nėra tiek sufašis-tėjęs, bet paskutiniai įvy-kiai Lietuvoje rodo, kad jis sparčiai žengia prie savo fa-sistinio idealo.

Viena tyra siela daugiau at-neša naudos pasauliui, negu tikstantis galingų, bet sutap-tų. — T. S. Palau.

Kas susiartina su ištirkvi-siu žmogum, patsai ištirkvisti, arba bent nustoja gero vardo. — S. Fellico.

Kuo gi aš turiu pasitikėti, jeigu ne tėvyne, kur išsisi ma-no tėvų pelnai? — Petrarka.

SUKILIMAS TAURAGEJE; JO PRIEZASTYS

Žinia apie Tauragės įvykius š. m. rugs. 9 d. greit apėjo visą pasaulį, sukeldama tikram savo krašto mylėtojų liūdnu min-čių. Dabar jau tie įvykiai yra praėję ir galima ramiau svar-tyti apie tokio įvykio Lietuvoje priežastis.

Paprastai tokie ir panašūs įvykiai kelia visų pirma klausimą ar vyriausybės politika nedavė pagrindo ruošti juos. Kam ten-ka iš arti stebėti dabartinį Lietuvos gyvenimą, kam yra žino-mi būdai ir priemonės, kuriomis tautininkų pastatytoji vyriau-sybė kraštą valdo, tas labai nesistebins, kad Lietuvoje panašūs dalykai gali būti.

Režimo, kurį įvedė dabar Lietuvoje tautininkai, Lietuvoje niekad nėra buvę. Kraštas kaip kokio slogučio spaudžiamas sunkiai atsuoja. Karštesnieji kairieji elementai, nematydami galo saivaliai ir neturėdami galimybės teisėtai keliais siekti (seimo rinkimuose) ir tikėtis padėjimą pasikeisiant netoly-moje ateityje, pasiduoda desperacijai ir toje desperacijoje grie-biasi tokių priemonių, kaip kad ir Tauragės sukilimas, kurios yra pavojingos visam kraštui, nes gali krašto nepriklausomybę pradžiai, ir kurias užtai reikia visu nuosirdumu pasmerkti. Bet kalta yra ir vyriausybė, kuri savo nevykusiais ir neteisėtais žygiais, stumia visuomenės dalį į desperaciją ir panašius dar-bus.

Susilaukėm Lietuvoje dienų, kada neprotingos cenzūros sle-giama, spauda nebepali rašyti net apie tai, kaip kitos, ne tau-tininkų, partijos nusistatė tuo ar kitu reikalu. Šiandieną nega-lima paskelbti laikrašty pav., krikščionių demokratų ar ūkinin-kų sąjungos nusistatymo dėl referendumo, negalima parašyti, kad tokiame miestelyje ar kur kitur neleista susirinkti katali-kų organizacijų žmonėms (Pavasarninkams, kat. moterims). Šiandieną negali kalbėti niekur visa eilė žymių Lietuvos veikė-jų. P. Stulginskui, Mykšui, Krupavičiui, Karveliui, Bistrui ir kitiems uždrausta bet kur viešai kalbėti, jų kiekvienas žings-nis yra sekamas, lyg tai būtų didžiulius nusikaltėliai ar val-stybės prieši. Pagaliau neleista padaryti Salantuose (Kietin-gos aps.) paskaitą apie Dievo buvimą.

Kas iš to pasidaro? Iš to kaip parodo Tauragės įvykiai, lai-mi tik kairieji ir visoki samdytieji svetimų valstybių agentai. Katalikai lojalūs savo valstybei būdami ir žinodami, kad kiek-viena suirutė kraštui gali būti pražūtinga, nusileidžia tiems neprotingiems valdžios reikalavimams ir kantriai kenčia troš-kioje atmosferoje. Spaudai tylint, susirinkimams nesant katali-kai negali susiorientuoti, susivaikyti kas iš tikrųjų krašte da-roma, ko reikia bijotis, iš kur gali priešas pulti. Ir kada katali-kai taip patamsiais vaikšto lyg paklydę, tamsūs gaivalai jau čia si puikliausiai, jie dirba išsijuoję. Jie klaidina liaudį visoki-ais jiems naudingais gandai, jie slapta platina literatūrą, ku-riai katalikai negali viešai atsiremti, jie organizuoja prasčiausius visuomenės elementus. Kur tame jų darbe baigiasi valsty-biniai nusistatymai kairiųjų opozicija ir kur prasideda bolše-vikų bei kitų svetimų valstybių apmokamų agentų veikimas y-ra labai sunku atskirti, tuo tarpu jie, kad ir nesusitarę būtų, vieno tikslo siekia, — tai griauti dabartinįją vyriausybę.

Savo negirdėtai politinia tautininkų vyriausybė vi-sai sugriovė tautiškos visuomenės vienybę ir susiklausimą. Tauragės įvykiai tai parodė. Administracinis aparatas pasiro-dė niekam tikęs: pasirodžius sukilėliams policijos vadas (karš-tas tautininkas) apsiėmęs savo žmonos rūbais pirmas stengia-si pabėgti iš Tauragės, policija savo vado pėdomis išbėgioja; tik vienas policininkas tesirado, kuris dryso pasipriešinti. Šau-liai ir skaitlingoji Tauragės visuomenė, kuri kaip pasirodė bū-tų galėjusi sukilėlius pati viena suvaldyti, žiūrėjo baimingai nuleidusi rankas, nes visai nežinojo kas krašte darosi, nes i-tikėjo gandai, kad jau visoje Lietuvoje sukilimo vada paėmė valdžią. Krikščioniškosios grupės vienos galėjo rimtai pasiprie-šinimą parodyti, bet joms tautininkų vyriausybė neleidavo net paprastų susirinkimų daryti ir jie liko pakrikę kas sau. Tau-tininkai gi tai tik tuščia vieta, ypač kai šilta pasidaro.

Štai tautininkų vyriausybės politikos vaisiai. Ir tokia dezor-ganizacija viešpatauja visoje Lietuvoje. Aišku todėl kokis yra iš to valstybei pavojus. Klysta tautininkai, jei mano viena ka-riūnė remtis: be visuomenės pritarimo ir gero jos susiorga-nizavimo krašto viena policija ir kariūnė neapsaugos. Be to šitokia vyriausybės politika suardys pagaliau ir pačią ka-riūnėnė.

Kai kas iš protingesniųjų tautininkų ima suprasti, kad be padoraus bendradarbiavimo su visais katalikais nėra įmanomas kraštas valdyti ir kad reikia stengtis grįžti į teisėtą tvarką. Pradedama suprasti, kad Tauragės įvykiai yra reakcija ir prieš vyriausybės sumanytąjį neteisėtąjį referendumą. Bet nepai-sant tų atskirų protinių tautininkų tarpe žmonių nuomonės tau-tininkai užsispyrę tęsia pradėtąjį pražūtingąjį Lietuvai vagą. Jiems, matyti, vis tiek kas bus su kraštu, kad tik jų politi-ka būtų tęsiama. Tie jų drąsuliai, matyti, mano, kad košės privirė ir negalėdami jos praryti, jie betgi turės pakankamai lalko sprukti užsienin, nes jau ir praktikos dar iš 1918 metų tam jie turi. O likę krašto piliečiai žinokitės kaip iš klampynės iš-bridus.

Bereikalo vyriausybė klaidina visuomenę skelbdama, kad tai buvęs tik plešikų užpuolimas, kuriems rūpėjo tik palmti iš lido pinigų. Manoma, kad tai yra pradžia tosių reakcijų, kurios ga-lima buvo laukti iš tautininkų politikos. Faktai parodė, kad tas tariamasis banditų puolimas buvo plačiai suorganizuotas vi-soje Lietuvoje ir kad tik atsitiktinai šį kartą pavyko jų suma-

PROFESSORIAUS ITALIJOS

Dr. Ray Bert Westerfield, Yale universiteto politiškos e-konomijos profesorius, liko pa-skirtas prie Jurgio Washing-tono profesorstės Italijos-A-merikos draugijoje. Jis Ryme duos keletą pamokų apie Ita-lijos-Amerikos komercijinius ryšius. Taipgi duos pamokas ir kituose Italijos miestuose.

Muitų Karas

Dėdė Samas yra apstatęs J. Valstijas aukšta muitų siena. Europos valstybės ne-gali išlaikyti konkurencijos J. Valstijose su vietiniais fabrikantais. Ar toki J. Val-stijų muitinė politika yra gera, ar bloga, čia nekalbė-sime. Tenka tik čia pastebė-ti, kad J. Valstijoms labai nepatinka, jei koki kita val-stybė apsitveria aukšta mui-to siena nuo įvežimo išdirbi-nių iš J. Valstijų. Taip ne-seniai yra padariusi Franci-ja ir tuoj susilaukė griežto protesto iš Dėdės Samo.

Francija yra neseniai pa-dariusi sutartį su Vokietija, kuria šiedvi valstybės padarė kita kitai tam tikrų nusilei-dimų muituose. Nestebėtina, jei Francija sumažino muitų nuo kaikurių įvežamų iš Vo-kietijos dalykų, nes vokie-čiai tuo pačiu atsimokėjo francizams. Stebėtina, jei J. Valstijų valdžia neduoda jokių specialiųjų privilegijų muituose francizams ir sy-kiu reikalauja, kad francizai duotų joms tokius pat mui-tus kaip vokiečiams.

Dėdė Samas po karo nėra populerus Europoje ir jau senai kalbama tenai apie or-ganizuotą ginimąsi prieš Dė-dės Samo komercinę eks-pansiją. Atrodo, kad Fran-cija pirmutinė bando gintis nuo amerikoniško "biznio įsigalėjimo. Netenka abejo-ti, kad šis incidentas bus užglostytas, bet labai galima abejoti, kad tai būtų pasku-tinis incidentas: greičiau pirmutinis. Tie maito karai yra tuo pavojingi, kad tan-čiai po jų seka kruvini ka-riai.

nymus išardyti. Bet jei vyriausybė nepakeis savo politikos, tai galima manyti, kad to sukilimo organizatoriai pabandys dar kartą. Vienais šaudymais ir karo teismais ilgai tvarkos nepa-laikysi, priešingai, masinis žmonių šaudymas sudarys mūsų kraštui blogą vardą visam pasauliui, o komunistų ir kitų gai-valų neatbaidys. Tik kai priešas matys prieš save ir visa orga-nizuota visuomenė, kai vyriausybė eis teisės keliais, tada jis neteks ir drąsos ir neturės galimybės dengtis visokiais grašiais "konstitucijos", "demokratijos" globėjų vardais.

Taip mokina Tauragės įvykiai; bet nėra vilties, kad tautinin-kai pasimokintų iš jų.

Darbininkai Prieš Bolsevikus

Neseniai įvykęs Amerikos Darbo Federacijos kongre-sas dar sykį pažymėjo, kad Amerikos darbininkai nenori turėti nieko bendra su bol-ševizmu. Anglijos organi-zuoti darbininkai irgi kelios savaitės atgal nubalsavo daugiau kaip keturiais bal-sais prieš vieną nutraukti santykius su Rusijos bolše-vikais. Nereikia pamiršti, kad Amerikos lygiai kaip ir Anglijos darbininkai yra su-sibūrę į didžiules organiza-cijas ne kam kitam, kaip tik kovai su kapitalistais. Jei tad jie nutraukė ryšius su raudonaisiais draugais, ar-ba su jais nesideda, tai tik dėlto, kad nemato iš to jo-kios naudos darbininkams. Ypač yra pažymėtinas Ang-lijos darbininkų žingsnis. Jie buvo užmezgę santykius su raudonaisiais savo neva draugais, bet trumpai pa-draugavę pamatė, kad nega-lima su raudonaisiais drau-gauti, bet tik jiems vergau-ti.

Geriausias točiat įrodymas, kad raudonasis "rojus" yra daugiau panašus į pragarą negu į rojų, yra tas faktas, kad visi to "rojaus" girėjai anaipol nesiskubina vykti į tą "rojų." "Laisvės," "Vil-nies" ir kitų raudonųjų la-pų skaitytojai ir rašytojai keikia susiriesdami Ameri-kos kapitalistinių "pragarą" ir kelia į padanges raudoną-jį "rojų," bet nei vienas iš jų nesiskubina kraustyti iš "pragaro" į "rojų." Kodėl "draugai?"

MOKSLAS IR IŠRADIMAI

SVIRPLIAI TERMOMETRAI

Bart E Holmes rašo žur-nale The Scientific Monthly, kad svirpliai yra visai ne-blogi termometrai. Holmes pastebėjo, kad svirpliai čirš-čia tankiau, kuomet oras y-ra šiltas ir rečiau, jei oras šaltesnis. Jei temperatūra yra peržema, jie visai nebe-čirškia.

Norint sužinoti, kiek yra šilumos laipsnių sulyg Fahr-enheito termometro, reikia suskaičiuoti, kiek sykių svir-plys sučirška į 15 sekundų ir prie to skaitlinės pridėti 37. Rezultatas parodys kiek yra šilumos laipsnių. Pav. jei svirplys sučirškė 35 kar-tus į 15 sekundų, tai, pridė-ję 37 prie 35-kių, gausime 72 Reikiška temperatūra bus 72 laipsniai Fahrenheito. Pasak Holmes'ą svirpliai klaidų beveik nedaro. Jei ir apsirinka, tai niekuomet ne-daugiau, kaip vienu laips-niu.

F. S.

BEVEIDŽIAI KAIP "SVIEČIA" LENKAI VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIUS

"Anadien paklausė mus žmogelis: kuo skiriasi Lietuvos laikraščiai nuo viens kito? Ant greituoj atsakė: me: vardais ir čebatais. Prisi pažįstame, kad atsakymas turi gana "kubistine" išvaizdą: mat, išsoko iš pasamones kaip Pilypas iš kanių. Nežinia kodėl šalia tos "kubistinės" idėjos išsiriti iš pasamones gludumos dar kita, berods visai negiminin- ga idėja, apie... uodus, kan- des, vabzdžius etc. skraidan- čius naktį į ratą apie šviesą. Kaip tos idėjos pateko į sa- monę, — nežinia, bet syki patekusios ten, jos tuoj už- kinkė samonę į darbą ir pri- vertė ją analizuoti jas. Pir- mutinis samonės pastatyta- sai klausimas buvo: kame- tas panašumas tarp laikra- ščių, čebatų ir vabalų?

Žmogus žmogui nelygus: vienas yra filosofas, ar po- etas, artistas, ar mokslininkas; kitas vėl turi tiek daug sveiko (o gal dirbtinio?) proto, kad joks genijus net igelti jam nepajėgia. Filo- sofai, poetai, artistas, moks- lo vyrai ir kiti "originalai" veda, bet nedidelį būrelį. Sveiko proto žmonės turin- tieji *horse sense* yra veda- mi... kaip arkliai už apy- nasrio — skaudžiausios ana- tomijos vietos. Jie seka kaip arkliai, tankiausiai kaip asi- lai. Jie moka spardyti ir bėgti į ratą apie savo gerbia- mąją žaltvykšlę. Galva jiems nereikalinga, bet už- tat kūrėsi!.. o! kaip jos di- delės! kaip jos gali spardy- ti!..

Ar žinai, skaitytojai, kas tai yra sublimacija? Prastai kalbant, jei nori kam snukį sudaužyti, sakai, kad kovo- ji už idealą. Tai yra sub- limacija. Paprastu, kasdie- ninu žargonu kalbant, subli- macija yra savęs prigaudi- nėjimas, savo žemų instink- tų pridengimas idealais, tik- riausiai sakant — obalsiais. Pa- togas yra tas Naturos pada- ras! Vadinink save idealis- tu, spardykit kiek tik no- ri, spardykit kitus ir glostyk save! Sukis apie obalsį, lyg tas vabzdys apie elektros lemputę, ir vadinink savo o- balsį idealu, save gi idealis- tu.

Lietuvos laikraščiai suka- si apie politiką, spardosi a- pie politiką, bet jiems ne- tenka galvoti apie politiką. Vieniems prieteliai, kitiems neprieteliai draudžia. Rašy- ti apie politiką nevalia. Gal- voti patylomis valia, bet ar yra noras? Jo ir nebuvo. Buvo noras pykti. Ir pyk- davo, ir koliodavos. Dabar uždrausta ir pykti ir galvo- ti spaudoje. Uždrausta spar- dytis. Valia tik išlo lakio- ti apie politikos žaltvykšlę- nekaltai atsargiai. Lietuvos spauda visuomet piktai su- kdavosi apie politiką ir tesu- gėbėdavo tik spardyti, vieni kitus kolyti. Konstrukty- viai galvoti niekuomet nepa- jėgė, veido neparodė. Da- bar ir spardyti užgynė. Ne- valia nei kolyti parodyti.

Buvo beveidė, dabar liko bekurpė.

Su naujais mokslo metais Vilniaus krašto lietuviams prasideda ir nauji vargai. Čia iš vienos, čia iš kitos vietos jau ateina žinių apie mokyklų valdžios atsakymą duoti leidimą ne tik steigti naujas privatinės lie- tuvių mokyklas, bet ir toliau veikti jau anksčiau įsteig- toms. Tuo būdu susidaro pa- dėtis, prie kurios lietuviai tėvai verčiami tokiose vie- tose arba laikyti vaikus na- mie arba naudotis patarna- vimu valdiškų mokyklų. Tie, kurie priverčiami pasirinkti paskutinį kelią, to mokslo vaisiais neapsidžiaugia.

Lietuviai švenčionių, Bra- slavos, Vilniaus, Trakų, Aš- menos, Lydos, Gardino ir Suvalkų apskrityje sudaro gyventojų daugumą. Visose tose apskrityse, "Natio" lai- kraščio paduodama valdžios statistika, esama 256 val- džios laikomų pradžios mo- kyklų, kurios visos atitinka- mai įstatymams turėtų būti lietuviškos. Tuo tarpu, ka- matome iš tikrųjų?

Iš patiekto mokyklų skai- čiaus lietuviškų esama tik 7, bet ir tos tik iš pavadinimo lietuviškos. Mokyklų val- džia jas vadina lietuviško- mis tik dėlto, kad jose mo- ko lenkai mokytojai, neva- mo lenkai mokytojai. Iš tikrųjų tie mokytojai lietuvių kalbos arba visai nemoka arba turi apie ją labai menką supratimą, įgytą 6 savaitinių lenkų suruoštose lietuvių kalbos kursuose, kuriuose dėstė lek- toriai, patys jos nepakanka- mai mokė. Kaip dėlto atro-

do tose pradžios mokyklose "lietuviškas mokslas," gali- ma sau įsivaizduoti.

Likusias mokyklų kalba- mose apskrityse yra grynai lenkiškos ir moko jose tik lenkai mokytojai. Vaikai tu- tėvų, kurie baudų ir areš- to verčiami leidžia juos į lenkiškas mokyklas, išsėdi tose mokyklose po kelerius metus ir, be lenkų himno ir dar keleto lenkiškų eilučių, nieko neišmoksta. Tokių mo- kyklų mokytojai, neapken- čia visa tai, kas lietuviška, stengiasi jiems nelaimingai patekusius vaikus neapmo- kyti, bet iškiepyti tautiškos neapykantos jausmą.

Vienintelė priemonė, ku- ria lietuviai nori apsiginti nuo lenkinimo—tai jų priva- tinės mokyklos, bet, deja, ir čia valdžios ypatinga "glo- ba" atsistoja skersai kelią. Surandama įvairiausių prie- kabų ir kliūčių toms mo- kykloms steigti. Jei tačiau duodamas leidimas mokyklai atidaryti, tai tik vienoms metams, po kurių reikia vėl prašyti leidimo. Antrą kar- tą prašant, valdžia tam tik- rą skaičių leidimų jau suma- žina, tuo būdu faktiškai lik- viduodama ir mokyklas. Pra-ėjusiais mokslo metais tokių leidimų nebuvo išduota 38 mokykloms, o Suvalkų aps- kirtyje buvo leista atidaryti tik viena privatinė lietuvių mokykla.

Daugely vietų tėvai ryžta- si samdyti ir namus privati- nius mokytojus, bet toki mo- kytojai valdžios sodinami ka- lėjimais ir nuo panašaus

CAMBODIA'S NAUJAS KARALIUS

Monivong, naujas Cambodija karalius, kuris užima mirusio savo tėvo karaliaus Sisowath vietą. Cambodija, Indo-Kinijos, priklauso Francijai.

mokslo tėvai nenoromis at- grasomi.

Siemot padėtis lietuvių švietimui susidaro juo sun- kesnė, kad be atsakymo duoti leidimus steigti ar veiks- ti įsteigtoms kai kurioms privatinėms lietuvių mokyk- loms valdžia dar grąšo, ne- tvirtinsianti lietuvių moky- tojus bendrai visoms priva- tinėms lietuvių mokykloms. Jei lenkai savo grąšinimus į- vykdytų, o tam netikėti yra maža pagrindo, tai lietuvių švietimas Vilniaus krašte tuo- bus galutinai sunaikintas.

Su šiuo okupantų žygiu Vilniaus lietuviai atsidurs dar didesnio lenkinimo pavoj- aus akivaizdoje ir daug dar- bo bei pastangų jiems teks padėti, kad nuo jo apsisau- gotų. — "Trimitas."

(Sulig gautų žinių lietu- viškos mokyklos uždarytos ir lietuvių veikėjai sukimšti į kalėjimus.)

APKALBOS IR MEILĖ DVIEJŲ AKTŲ OPERETĖ

(Tęsinys)

Daina Nr. 10

"OI MOČIUT, MOTINĖLE." Muzika St. Šimkaus.

1. Oi močiut, motinėle, Močiute sengalvėle. Gana pailsai, gana nuvargai, Kol mane užauginai.
2. Kol mane užauginai, Kol mane užauklėjai. Tu prarymėjai baltas rankes, Į mane žiūrėdama.
3. Dienelę ant rankelių Naktelę prie vygelės. Tu pražiūrėjai šviesias akeles, Kol mane užauginai.

(Užbaigęs dainą Jonas pabučiuoja mo- tinai į galvą.)

ONA. — Rožė darželyj laukia vandens.

JONAS. — Aš jai nunešiu. (Atsistoja.) Tamsta, mamyt, pasilsėk. (Jonas pasise- mia iš šulinio viedrą vandens.)

ONA. — O kur mūsų tėvas?

JONAS. — Dar tebemiega. (Nueina ne- šas vandenį į darželį.)

ONA. — Eisiu prikelti tėvą. (Atsisto- ja.) Vakaras jau netoli. (Prie vartelių prieina Magdė.)

MAGDĖ. — Gera diena, kaimynkėle!

ONA. (atsigręždama į ją. — Gera, ge- ra Magdute.)

MAGDĖ. — Kogi taip viena po kieme- li vaikštinėji?

ONA. — Ar dar tik dabar iš miestelio tegrįžti.

MAGDĖ. — Taip, kaimynkėle. Netyčia užtrukau. Visokie žinai reikalai, reikalė- liai.

ONA. — Prašau prisėsti. (Abidvi susė- da.) Kas gera girdėt?

MAGDĖ. — Aje, tu mano širdele, kas- ten bus gera. Gal girdėjai, neužilgo susi- lauksim naują kamendorį savo parapijoj.

ONA. — Tai šita iškeli?

MAGDĖ. — Taip, taip. Ir toks jū- ras kunigėlis.

ONA. — O kodėl jį iškeli?

MAGDĖ. — Dar aš nesužinojau. K- gi jūsu daugiau žmonių?

ONA. — Nežinau kur jie išsiskirstė.

MAGDĖ. — Ale, ta jūsu mergina, R- žė, tai pliuskė. Kad atėjo į bažnyčią šilkų skepeta ant galvos, rodos būtų ko- turtuolė.

ONA. — Aš jai anadien ją nupirka- Bet kad žmonės viską ir pamato.

MAGDĖ. — Tu mano širdele, kaip p- pamatysi. Jau zakristijonas žvakes d- gė, kaip jį atėjo. Ir kad būtų prie du- atsiklaupus, bet ne. Galvą iškelus, en- ir atsiklaupia prie pačių grotelių. Ty- kad visi matytų.

ONA. — Taigi, o tie, kurie prie du- klūpo, tai tik ir dairosi.

MAGDĖ. — Aš jau ne prie durų b- vau ir tai mačiau. Ir ar žinai ką?

ONA. — Ką?

MAGDĖ. — Mūsų zakristijonas žen- jasi.

ONA. — Zakristijonas?

MAGDĖ. — Taip. Sako, ateinantį sel- inadienį bus pirmi užsakai.

ONA. — Gera naujiena. Jis geras v- rukas.

MAGDĖ. — Gal jam bus geriau. Dab- man jo gaila.

ONA. — Ar kad apsideva?

MAGDĖ. — Ne, ne, aš tos laimės ni- kam nepavydžiu.

ONA. — Tai ką, tau jo gaila.

MAGDĖ. — Kad jis toks suvargęs žmo- gelis. Ale, kažin ar bus geriau. Žinai, j- miesionkė veda. Ir tu mano širdele, ar jat- nebuvo kaime merginų.

ONA. — Yra ir mieste gerų.

MAGDĖ. — Ale mat ponas — zakrist- jonas. Ale aš eisiu namo. (Atsistoja.) Va- je, tu mano, būčiau pamiršęs. Juzė Pran- tienė duoda labas dienas.

ONA. — Kur ją matei?

(Bus daugiau)

A. L. R. K. FEDERACIJOS KONSTITUCIJA

(Tęsinys)

9. Vietinis klebonas yra skyriaus dvasios vadas. Jis yra skyriaus valdybos narys. Klebonas gali dvasios vado priedermes pildyti pats arba per kitą katalikų kunigą, nuo- latai gyvenantį, skyriaus apylinkėje.

10. Skyriaus nariai syki į mensesi daro skyriaus posėdį.

11. Skyriaus išrinktas turi būti po bondsu, arba nuo to paliuosutas pilname skyriaus posėdyje. Skyrius turi teisę padauginti arba sumažinti bondsą.

12. Patartini skyrių darbai:

a) Kalbinti tėvus, kad leistų vaikus į lietuviškas kata- likiškas mokyklas;

b) platinti katalikišką lietuvišką spaudą;

c) stiprinti lietuvių katalikų darbininkų organizacijas;

d) sudaryti apšvietos paskaitas, pamokinančius muzėjų lankymus ir tt.;

e) supažindinti amerikiečius su lietuviais;

f) pritarti ir paremti lietuvių pirklius ir pramonininkus, išpildančius lietuvių ir katalikų priedermes;

g) suderinti vietinių draugijų veikimą, ypač sudarant, kad vakarų ir pramogų rengime nesusidarytų nei vienai nuostolių.

h) apsvaistyti kuopose iškilusius arba asmenų sumin- tytus sumanymus, paliečiančius visuomenės darbą. Jei su- manymas yra platesnis negu skyriaus kolonija, tai jis iš- skyriaus eina į apskritį ir centrą.

i) pašalpinėms draugijoms palengvinti jų susižinojimą su nariais gyvenančiais toli nuo jų valdybos.

j) raginti draugijas užsimokėti savo duokles arba jas išskolektuoti ir pasiųsti Centro įždan.

13. Skyriai, tai gyvenanti nuo kitų Federacijos sky- rių gali pasisavinti sau kai kurias arba visas apskrių teis- ses, tik reikia, kad tai būtų patvirtinta centro valdyboje.

Skyriaus Susirinkimų Tvarka

1. Susirinkimo atidarymas su malda.

2. Narių persaukimas (apie 5 min.).

3. Profokolo skaitymas ir pirėmimas.

4. Tautos Fondo kolektorijų raportai.

5. Komisijų ir kitokie raportai.

6. Laiškai iš Centro ir kitokie.
7. Politinis pranešimas.
8. Pranešimas iš tos kolonijos.
9. Diskusijos ir rezoliucijų priėmimas.
10. Valdybos raportai ir įnešimai.
11. Narių įnešimai.
12. Susirinkimo uždarymas su malda.

V. Federacijos Apskričiai.

1. Tuose miestuose, kuriuose yra nors dvi arba dau- giau lietuviškų katalikiškų parapijų susidaro Federacijos apskritis iš visų tame mieste esančių prie Federacijos pri- klausančių draugijų.

2. Apskričio uždavinys yra aprūpinti tuos visuomenės katalikiškus ir lietuviškus darbus, kurie paliečia visas to miesto arba platesnės apygardos kolonijas; pavyzdžiui:

- a) surengimas bendrų iškilnių.
- b) įkūrimas bendros mokslo įstaigos.
- c) arba laikraščio.
- d) aprūpinimas senų beturčių ar mažų našlaičių.
- e) sudarymas vėjauš tėvynės arba Bažnyčios reikalams.
- f) įvairūs kitoki dalyki, kurių nudingumą pripažins pats apskritis.

3. Kas metai apskritis laiko metinį susirinkimą, ku- riame:

- a) išrenka sau valdybą,
- b) išklanso savo valdybos raportų,
- c) taipgi visų skyrių raportų,
- d) apsvaisto klausimus apie apskričio išdo reikalus, y- pač kada ir kaip gauti lėšų apskričio reikalams,
- e) apsvaisto skyrių apsvaistytus ir įneštus sumanymus,
- f) sutaria kokius lietuviškus katalikiškus darbus atei- nančiais metais atlikti, kad nesuskaldžius savo jėgų.

4. Apskričio posėdy dalyvauja delegatai nuo kiekvie- nos dešimties narių kiekvienos draugijos ar kuopos pri- klausančios prie Federacijos. Kiekvienas delegatas turi turėti savo draugijos rašytą įgaliojimą. Priimamas vienas įgaliojimo raštas visiems vienos draugijos delegatams, jei tik jų vardai skyrium paminėti tame rašte.

5. Apskričio valdybą susideda iš aštuonių asmenų: pir- mininko, kapeliono, vice-pirmininko, dviejų raštininkų, išdmininko, ir dviejų išdo globėjų.

6. Apskričio valdybos uždavinys yra rūpintis:

- a) kad skyriai būtų veiklūs,

b) sužinoti ir aptarti išanksto išskylančius visuomeni- nius tėvynės ir katalikiškus reikalus,

d) reprezentuoti lietuvišką katalikišką visuomenę pas- svetintaučius,

e) tartis bendrais tėvynės reikalais su nepripažįstan- čiais katalikystės lietuviškų partijų atstovais.

7. Visi nutarimai Apskričių suvažiavimuose yra daro- mi dauguma balsų.

8. Susirinkimą atidaro apskričio pirmininkas ir jame vadovauja.

9. Susirinkimo tvarka:

- a) atidarymo malda,
- b) mandatų komisijos paskyrimas,
- c) praeito susirinkimo protokolas,
- d) skyrių raportai,
- e) Komisijos raportai,
- f) senų ir naujų reikalų apsvaistymas,
- g) projektų komisijos ir kiti rinkimai,
- h) užbaigimo malda.

10. Jeigu metams nepraėjus kokis nors valdybos narys pasišalina, arba nedalyvauja Apskričio veikime per šesias mėnesius, tai Apskričio pirmininkas arba jo pagalbininkas sušaukia paskutinio susirinkimo atstovų posėdį ir išrenka naują į atsisraukusio vietą.

VI. Organizacijos Drausmė ir Taktika

(XI Kongreso nutarimas)

1. Pabriežiame būtina ir privaloma Federacijos na- riams bei jon inėnančioms draugijoms drausmė, kad visos surinktos aukos Lietuvai būtų siunčiamos per Federaciją.

2. Katalikų laikraščiai neprivalo skelbti jokių ankoms rinkti atsišaukimų, negavę iš Federacijos Centro Valdybos pritarimo.

3. Visi atsišaukimai iš Lietuvos aukų reikale, jeigu jie turi tikybinio pobūdžio, privalo gauti Vyskupijos Ku- rijos, Katalikų Veikimo Centro Lietuvoje ir Federacijos sutikimą.

Visi politinio, kultūrinio, labdaringo pobūdžio atsišau- kimai, įgaliojimai privalo turėti L. K. V. Centro Kaune ir Federacijos Amerikoje leidimą.

4. Federacijos Centro Valdyba palaiko kuo ankščiau- sius ryšius su K. V. Centru Kaune, nuolat apsimaitydamas savo pranešimais ir informuojant lietuvių katalikų visu- menę Amerikoje.

(Bus daugiau)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

CLEVELAND, OHIO.

RADIO STOTIS ŠŠŠŠ

Pagerbė Atstovė

Rugsėjo 27 d., vakare, šv. Jurgio parapijos salėje įvyko vakariinė, rengta Moterų Sąjungos 26 kuopos pagerbimui L. Kat. Moterų atst. p. P. Pakiltingienės. Sakytą katalikų ir reikšta gražūs linkėjimai.

Koncertas Pavyko

Spalių 2 d., vakare, LDS. 51 k. surengtas koncertas p. nei Medonienė, Lietuvių Salėje, gerai pavyko. Žmonių atsilankė nemažai. Galėjo dar daugiau būti, bet dėl šilto oro vienas kitas neatvyko. Smuikininkė p. Medonienė stebėtinai gerai smuiku grojo. Ji sulaukė daug aplodismentų po kiekvieno grojimo, o ypatingai po paskutinio, dalyviai išaukė kelis kartus grofį. Lietuvių gali didžiulius turėjusi tokią gabia smuikininkė — artistė. Dainavo solistė p. S. Greičienė, p. J. Šeštokas. Pianu skambino muz. V. Greičius, p. R. Greičiūtė ir Greičiukas. Dainavo keletą dainelių L. Vyčių jaunėlių choras, vadovaujant muz. V. Greičiui. Vienos pianistės neteko sužinoti vardo. Ponia Medonienė ir p. Greičienė gavo po pintinę gėlių. Šis koncertas pasiliks ilgai atminty.

Kunigų Permainos

Kun. Gelumbis, buvęs keletą mėnesių šv. Jurgio parapijoje vikaru, apledo mūsų koloniją — vyskupas „atsaukė“ jį, nes buvo atvykęs iš kitos vys-

kupijos. Kun. Gelumbis buvo simpatingas ir tuomi pelnė žmonių pagarbą, tik gaila, kad susidėjo aplinkybės nedavė ilgiau darbuotis katalikų sielų naudai. Neseniai atvykęs kun. Kuliavas bus vikaru šv. Jurgio parapijoje. Šv. Jurgio parapija, gal būt yra viena iš Amerikos lietuvių parapijų, kurioje perima tiek daug vikarių.

Vakariinė

Spalių 3 d. p. Štampų namie buvo surengta šauni vakariinė, pagerbimui smuikininkės p. Medonienės. Buvo susirinkę skaitlingas būrelis visuomenės darbuotojų ir menininkų. Labai puikus reikšmės yra gerbti dailės, meno mylėtojus, kurie pašvenčia save menui ir lietuvių garbei.

P. Štampai ir kiti ten dalyvavę užsipešė sau garbę, nes gerbė tą kas tikrai gerbtina.

Naujas Laikraštėlis

Praeity Clevelando lietuvių yra daug išleidę ir kuone tiek pat numarinę įvairaus turinio laikraščių žurnalų. Iš jų vieni ilgiau gyveno, kiti trumpiau, kaip kurie buvo išėjo iš katalikų pastogės, kiti iš laisvųjų abazų.

Rugsėjo pabaigoje išvydo šviesą dar vienas naujas laikraštėlis, mėnesinis leidinys, „Katalikų Balsas.“

Radiolas

WORCESTER, MASS.

LDS. 108 kuopa spalių 2 d. surengė muzikališką vakarą. Aušros Vartų parapijos bažnytinę svetainę. Publikos prisirinko pusėtinai būrelis ir visi buvo patenkinti, nes šioje daly miesto tokio vakarėlio da nebūvo. Programos buvo labai marios. Dalyvavo muzikantai su visokiais instrumentais, kaip kas mokėjo, taip griežė. Iš senųjų muzikantų geriausiai atsizymėjo J. Lukšaitis, o iš jaunųjų p-lė Lietuvninkinė. Programme buvo trumpas perstatymas „Dvi Kūmūtės.“ Vaidintojos: p. Džiogienė ir p. Zakarienė publiką prijuokino iki sočiai. Lietuviškas kadrilius, kurį atliko maži vaikai ir mergaitės, taipgi patiko publikai. Vakaras pavyko ir būtų dar geriau pavykę, jei „Darbininkas“ būtų pagarsinęs. Pelno liko parapijai apie \$35.40. Darbininkai nesnaudžia.

Raštininkas

Naujausio išdirbimo akiniais ir kepure darbininkas apsišarvavęs prie pavojingų darbų apsaugą akis ir galvą. Akinų rankutės yra prikabinotos prie sprendžiamų pritaistų prie kepurės.

JEIGU NENORI, KAD TAMSTOS VAIKAI PAMIRŠTŲ GIMTAJĄ LIETUVIŲ KALBĄ, TAI IŠRAŠYDINK JIEMS

GRAZIAUSI VAIKŲ LAIKRAŠTĖ

„SAULUTĖ“

Daugybė paveikslų! Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Piesos vaikų teatrui. Žinutės iš gimtojo krašto ir plataus pasaulio. Įvairumėliai. Uždaviniai ir promogėlės. Patarlės, priežodžiai, mįslės. Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki. Laikraščio kaina: metams 2 dol., pusei metų — 1 dol. Eina 2 kartus per mėnesį. Paveikslus piešia K. SIMONIS ir kiti dailininkai. Leidžia „PASAKOS“ B-vė. Redaktorius A. Giedraitis.

Vienas Nr. susipažinti siunčiamas veltui.

Adresas: „Saulutė“ Administracija Jurbarko

DARBININKAS

Šis vaizdas yra, žiūrint nuo Grand Ave. Tūkstančiai namų subirėjo į kelias sekundas nuo viesulos, kuri taipgi ausi nešė beveik šimtą žmonių gyvybių ir 600 sužeidė.

CAMBRIDGE, MASS.

L. R. K. Pilnųjų Blaivininkų 7 kp. spalių 2 d. įvyko margumynų vakaras. Vakaro vedėjas paaikškino svarbą prigulėti prie blaivybės ir kokią naudą turi tie, kurie priguli. Programos buvo įvairios. Deklamavo Ona Povilaičiūtė, o prkalbą pasakė Steponas Būgnaitis. Paskambino ant piano p-lė Antanina Kavoliūtė. P. A. Gauronskis skambino piano. Gana gabus muzikas. Deklamavo Marijona Jakavičiūtė. Steponas Būgnaitis pasakė monologą iš ko žmonės turėjo daug juokų. Pabaigoje įvyko debatai. Būgnaitis stovėjo už blaivybę, o Antanas Zaveckas prieš. Abi pusės laikėsi stipriai. Blaivybė laimėjo. Kleb. kun. F. Juškaitis buvo teisėju. Taipgi ir publika balsavo. Po to klebonas paaikškino svarbą debatų ir kvietė stoti į debatus skyrių. Sekanti debatai bus lapkričio 6 d. Debatuos spaudos klausimą. Blaivininkai pasirūžo turėti debatus kas mėnuo, pirmą nedėdienį.

Z. F. A.

HARRISON, N. J.

Dar šiek tiek apie Harrisoną

Neseniai rašiau apie dabartinę šios kolonijos judėjimą ir veikimą prie dabartinio naujo klebono kun. P. Miežvimo. Dabar jaunimo tarpe tai didžiausias entuziazmas dirbti su savo dvasios vadu kun. P. Miežviniu priešaky. Neseniai L. Vyčių vietinė kuopa minėjo 10-ties metų savo gyvavimo jubiliejų su didžiausiomis iškilėmis. Atvėrus orni, ne vien Vyčiai bet ir visos draugijos skubotai rengiasi prie didelių darbų. Kiekviena stengiasi kitą pralenkti, kad daugiau pelno padaryti del parapijos ir padėti klebonui skolas pabaigti mokėti ir kad kuogreičiausia pastatyti mokyklą. Rodosi, kad visų kaip klebono taip ir visų žmonių tai pati mintis ir noras kuogreičiausia pastatyti mokyklą. Dabar pas Harrisoniečius vien tik ir skamba: Jei mes dabar ko norim nepadarysim su kun. P. Miežviniu, tai niekad. Tad visi kaip vienas prie darbo ir tada viską turėsime.

Buvęs Svečias

BALTIMORE, MD.

Darbai

Baltimorėje siuvėjų darbai, kur daugiausia lietuviai dirba, nepergeriausiai eina. Viena firma, kurioje seniaus dirbavo apie 3000 siuvėjų, įsitaisė visokias mašinas, kurios beveik sumažino ant pusės darbininkus, o dabar žada paleisti 500 darbininkų. Viena avi kerpia — kitoms kailis dreba.

Prakalbos

LDS. 30 kp. spalių 9 buvo susirinkimas, kuriame nutarta rengti prakalbas ir vakarienę. Kalbėti pasižadėjo kun. Ant. Smulkštys, buvęs Seimo atstovas, dabar neseniai atvykęs Amerikon. Po prakalbų bus vakarienė. Prakalbų įvyks spalių 23 d. Vakarienės tikietas \$1.50 asmeniui. Į susirinkimą buvo atsilankęs kun. Smilgius, vietos vikaras.

Vestuvės

Dr. Antanas Bučnis apsivedė. Du broliu medicinos daktarai, abu vyčiai vietinės 19 kp. ir abu vedė kitatautes merginas, nors lietuvių čia gimusių nestoka, kurios išėjusios kolegijas ir su centais. Tai tau tanta ir bažnyčia!

Svečias

Atsilankė mano ofisan svečias ex-baltimorietis, kuris čia buvo atvykęs pažūrėti geležinkelio 100 m. jubiliejaus. Jis džiūčiai man ausis aptrynė už tai, kad aš korespondencijų „Darbininkui“ neberašau. Sakko, kitur gyvenantieji nežino kas pas mus deda. Svečias Jonas Karalius mat nori žinoti, kas ir ką veikia. Šiomis dienomis jis grįžo Brooklyn. Reikia pažymėti, kad jis yra katalikų darbuotojas ir LDS. 30 kp. narys.

Ašara

LIET. VYČIŲ N. ANGLIJOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

Pusmetinis suvažiavimas Lietuvos Vyčių Naujos Anglijos Apskr. įvyks Spalių (October) 30 d., nedėlioį, pirmą valandą po pietų, šv. Kazimiero mokykloje, Waverly St., Worcester, Mass. Visos kuopos malonėkit išrinkti kodaugiausia delegatų, nes bus pakelta svarbių klausimų. Nepamirškite, bus ir „šarum burum.“

K. J. Viesula,

L. Vyčių N. A. A. Pirm.

JEIGU NORI ŽINOTI, kas dedasi Didž. Britanijoje ir kitur; kaip gyvena Britanijoje lietuviai išsvia, koks jų gyvenimas ir kultūrinis plėtojimas, skaityk

„IŠEIVIŲ DRAUGĄ“

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“ yra tai vienintelis lietuvių leidžiamas laikraštis Didž. Britanijoje. Išaina kiekvieną šeštadienį. Tarnauja lietuviams išsviaims gyvenantiems Didžiojoje Britanijoje.

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“ talpina įvairias žinias kaip iš lietuvių gyvenimo užsieny, taip ir Lietuvoje.

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“ talpina įvairias apysakas, feljetonus, įvairius straipsnius, iš svetimų kalbų vertimus, ir šiaip visokius lengvus

Jo Kaina Visur Veik Ta Pati:

Didžiojoje Britanijoje: Metams 12 šilingų, pusei metų 6 šilingai, 3 mėn. 3 šilingai ir 6 penai.

Amerikoje: Metams \$3.00, pusei metų \$1.50, 3 mėn. 90 centų.

Lietuvoje: Metams 24 litai, pusei metų 12 litų, 3 mėn. 7 litai.

pasiskaitymus, todėl yra mylimiausias darbo žmonių laikraštis.

Redakcija sir Administracijos antraštas: „Išėivių Draugas“, 281 A. Eglinton Str. Glasgow, S. S. Scotland.

DETROIT, MICHIGAN

Koncertas ir Margumynų Vakaras

Spalių 9 d. šv. Jurgio parapijoje turėjome pramogą. Artistai Čižauskai, N. Skirbantas ir K. Martišauskiūtė patenkino publiką margumynais. Ypač p. Čižauskienė gražiai pasirodė ir ją apdovanojo gėlių pintinėmis. Skirbantas irgi gerai sudainavo ir prikrėtė daug juokų. Dainavo ir Katriūtė Martišauskiūtė. Ji yra jauna mergaitė, bet turi gerą balsą.

Koncerto programos buvo turininga ir gerai sutvarkyta.

Prie šio koncerto prirengimo darbavę J. Usaris, P. Mečuta, P. Tamelis, K. Bagdonas, K. Šeštokas, V. Buteikis, V. Jėdinkus ir M. Bukšaitis.

Koncertas Spalių 30 d.

Spalių 30 d. duos koncertą šv. Jurgio parapijos choras, p. B. Nekrašui vadovaujant. Partitina visiems atėiti, nes programos bus labai įvairios. P. B. Nekrašas ką pažada, tą ir padaro.

Parapijos bazaras prasidės lapkričio 5 d. Draugijos kuopos ir pavieniai, o ypač biznieriiai prisidėkite prie surengimo ir sekningo pravedimo.

V. Jėdinkus įtaisė šv. Jurgio bažnyčioje švęstam vandenini fontaną. Kainavo \$28.00. Parapija jam už anką dėkinga.

Rep.

GREITA PAGELBA DEL SUSTYRUSIŲ SANARIŲ SKAUDAMŲ MUSKULŲ

Nesibaikšykite agonijoj ilgiau, kuomet Johnson's Red Cross Kidney Plaster gali suteikti Jums beveik umią pagalbą. Nenusimink, jei kitos gydymo priemonės suteikė Jums tik laikiną pagalbą. Me-gink Johnson's Red Cross Kidney Plaster, kuris suteikia patvarią gerovę — šilumą, jėgą ir malonų nuolatini masi-žai skaudamiems sutruktiesiems musku- lams ir susyrusiesiems sąnariams.

Naudingas efektas patvarus del to, kad gyduolės yra patalimos pilnoj jė-goj tiesiog prieš odą prie skaudamų vietų ir nuolat veikia iki plastinės lū- kimos prie kaimo. Jeigu Jūs musku- lai ir sąnariai yra sustyrė ir apimti skausmo nuo virsdarbio ar neįprasto darbo, nuo neatsargumo, Reumatizmo ar delkių priežasčių, gink Red Cross Kidney Plaster vaistui ir vartok jį — Jūs nusistebėsite jo greitu ir nuo- stabiu veikimu. Paruodamas visose vaistinėse.

Jei plaukai slenka?

Naudok

Ruffles

LIETUVOS ŽENKLAI

Gerai tarynais privalo turėti Lietuvos miestų žen- kius. Yra indoma su jais susipažinti. Jūs galima vartoti kaip atvirutes. Zen- klai yra tam tikrame sąsu- vianyje. Iš viso yra 40 ženklų.

Kaina 40 centų

„DARBININKAS“
366 W. Broadway
S. Boston, Mass.

KOMPOZITORIAUS A. ALEKSIO DAINOS VIENAM BALSUI PRIE FORTEPIJONO

1. Ak, myliu tave75
2. Bernužel, nevesk pačios50
3. Graži čia giružė50
4. Meilė40
5. Meile uždegta krūtinė65
6. O pažvelgi50
7. Visuomet širdis surakinta60
8. Penkios linksmos dainos \$1.00

DUETAI

9. Moterų Sąjungos Imnas50
10. Skrenda, lekia mūsų mintys75
11. Trisdešimt dainų \$1.50

MISRAM CHORUI

12. Ginkim šali Lietuvos50
13. Giesmė į šv. Kazimerą50
14. Lietuvos Vyčių Imnas25
15. Pirmyn į kovą50
16. Mes grįšim ten75
17. a) Išauš vasarėlė,
b) Tu mano mergelė,
c) Išbėgo mergytė50
18. a) Kaip aš buvau jaunas,
b) Žiūrau anksči rytų,
c) Aš užgimiau Lietuvoj50
19. a) Eikš mano mergele,
b) Aš sutikau žydėlį,
c) Kam anksči kelcis50
20. a) Miels tėveli,
b) Oi skauda galvelę,
c) Atsigėriau žalio vyno50
21. a) Oi džiūm-džiūm,
b) Už jurių,
c) Kalbin jaunus bernuželis,
d) Aš turėjau vištą50
22. a) Tykšus rytelis,
b) Oi laksto vanagėlis,
c) Kur Nemunas, d) Oi žiūčia-lūlia50

Visos virš paminėtos dainos galima gauti „Darbininko“ Knygne. Siųsdami užsakymus drauge prisiųskite ir pinigus. Visuomet adresuo- kite taip:

„DARBININKAS“

366 West Broadway

South Boston, Mass.

IVAIRENYBĖS

IS RUSIJOS SENESNIŲ LAIKŲ KARIŲ GYVENIMO

1811 metų rudenį Peterburge buvo įskirstyta į butus apie 35,000 kariuomenės, kas pagal aną laiką buvo skaitoma dideliu kiekiu.

Didžiuliai gvardijos kariai stebino savo ūgiu atvažiavėlius, dargi mačiusius garsią Prūsų karaliaus "gigantų knopą".

Gvardijos karininkai, to laikotarpio, susiverždavo juosmenis nemažiau už bet kurią męstančią rodytis pasipuošusią moterį, ir dėl to neretai būdavo atsitikimų, kad apalpdavo.

Porūčio alga nebuvo didesnė kaip 350 rubl. per metus "asignacijomis," tuo met, kai vienas mundierius kainavo 500 rublių.

Jeigu ne tėvų pagalba — karys nebūtų galėjęs tarnauti.

Imperatorius Aleksandras I neretai iš savo asmeniškų lėšų užmokėdavo karininkų dalies skolas. Karininkai griežtai buvo pasiskirstę į dvi klases: turtingi, iš tėvų lėšų, gyvendavo puikiai, būdavo priimti geriausiose visuomenės sluoksniuose, lankydavo pirmos eilės teatrus, kame lankytinudavo su inteligentiška pirklių jaunomene, kuri buvo užsikrėtusi anglomanija.

Sėdint pirmose kedžių eilėse, buvo galima išvaiz-

duoti, kad esi Koveigardeno (Lonone) teatre, nes žiūrovų tarpe vyraujanti kalba buvo anglų, tuo tarpu kai kalbėdavo vien tiktai prancūziškai.

Kiek turtingi ir gerai gyvendavo ta pirmą karių klasę, tiek pat blogai gyveno kita klasė, kurioje buvo asmenys, neturį nieko, be savo mizeriškos algos.

Kaip į juos žiūrėta iš šalies, galima spręsti iš to fakto, kuris įvyko su imperatoriumi Aleksandru 1811 m. rudenį.

Jis vaikštinėjo pėsčias, kaip paprastai, vienas, be adjutanto. Anglų krantinė, apsilvikięs paprastą armijos mundieriu, su pilka miline, užmesta ant pečių.

Jo nepakeičiamas vežikas Ilja nesekė tą kartą viešpatį su vežimu.

Staiga ėmė lyti, kaip iš kibiro. Imperatorius paėmė pirmą pakliuvusį vežiką ir liepė jam vežti į Žiemos Rūmus.

Pravažiuodamas pro šalį Senato hauptvachtės, jis būdavo priimti geriausiose visuomenės sluoksniuose, lankydavo pirmos eilės teatrus, kame lankytinudavo su inteligentiška pirklių jaunomene, kuri buvo užsikrėtusi anglomanija.

Nieko nesupratęs vežikas nustebęs dairėsi į šalį, manydamas, kad imperatorius čia pro šalį.

— Kame gi karalius? — paklausė jis imperatorių,

DARBININKAS

DEVYNI VYRAI IŠLIPO IŠ ORLAIVIŲ TUO PAGIU LAIKU

Šis vaizdas parodo kaip laivyninkystės lakūnai lekiųje Fordo trijų motorų transporto orlaiviais staiga kartu nusiėjo ir išlipo Washingtono orlaiviu nusileidimo lauke.

nieko nepastebėdamas šaligatvį.

— Palank, atvažiuosime į rūmus, tu ji pamatysi, — ramiai atsakė vežamas žmogus, kuris buvo karalius.

Privaziavęs rūmus, imperatorius atsiminė, kad jis neturėjo su savim pinigų.

— Aš tau tuojau išsiųsiu, — tarė jis vežikui.

— Ne, tamstos tau rybė, neatleisiu taip: jau nebe kartą jūsų kariai mane yra apdūmę. Palik, kol grįši, savo milinę.

Imperatorius nusišypsojo dėl vežiko nepasitikėjimo, bet nusimetė nuo pečių milinę ir nūėjo į rūmus.

Ramiai snūduriuojant vežėjui išėjo rūmų tarnas, įteikė jam 25 rublius ir pranešė, kad su juo važiavo pats karalius, norėjo pasiimti atgal milinę.

Vežikas nustebęs sustingo, bet paskui nusijuokė ir atsakė:

— Tu, matyt, brolau, mane kvailių skaitai. Taip aš tau ir patikėsiu, kad tu man pasakais pasakoji. Pamatei, kad karininkas savo milinę paliko, na, ir nori ją už 25 rublius pasigrobt. O ji, ko gera, visą šimtą kainuoja. Tegul tas ponas, kurį aš vežiau, pats čionai ateina, jam

aš ir atiduosiu, o kitam niekam, o tai išgalvojo dar — karalių, gi, vežei: matai, vyruku vikuolis.

Vežiko tiesimas ir sąžiningumas labai patiko Aleksandru ir jis per savo vežiką Ilją, kurį pažinojo iš Peterburgo, nusiųdė dar 25 rublius, jam užsisakyres vežikas ir atidavė karaliaus milinę.

L. Vilhanskas

IVEDAMI ARKLIAMS AKINIAI

Amerikoj arklių mėgėjai pasebėjo, kad sendamas arklys nustoja žvalumo ir judumo dažniausia ne dėl bendros senatvės priežasties, bet dėl susilpnėjimo matymo.

Nuodugnau ištyrus šį reiškinį gauta nuostabių duomenų. Pasirodo, ketvirta dalis visų arklių negalvoja šiajį priežastimi. Pritaikius tokiam arkliui, tam tikrus akinus, jis iškart pasijuntą jaunesnis su visais to laikui ypatumais. Dėl to dabar Amerikoj daug ūkininkų arba fermerių naudoja savo arklius akinus. Arklius akinų reikalavimas iš viso ko matyti kas kartas didėja, nes jau atidaryta fabrika, kuri gamins išimtinai šios rūšies akinus.

SUSIPAŽINKIT SU LIETUVOS VEIKEJAIŠ

Nei viena tauta negali kilti kultūroje ir gerovėje be mokytojų vyrų ir moterų. Kiekviena kultūringa tauta gerbia savo mokytojus vyrus ir mokytojas moteris. Taip ir pas lietuvius turi būti.

Kiekvienas lietuvis turi žinoti apie savo tautos vadus. Kiekvienas Amerikos lietuvis pirmo supažindinti savo vaikus su lietuvių tautos vadais. Jei taip nedaroma, tai reikia nustoti kalbėjus apie lietuvių išlikimą Amerikoj.

APIE LIETUVIŲ TAUTOS VEIKEJUS

YRA IŠLEISTAS PUIKUS VEIKALAS VADINAMAS

LIETUVOS ALBUMAS

Veikalas turi 436 puslapių, iš kurių 288 puslapiai užimti paveikslais

Kaina \$3.50 Užsisakykite

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

NEGIRDĖTAS ATSIKIMAS

NEPAPRĖSTAS DALYKAS

Šiomis dienomis pas mus pateko ant pardavimo dviejų šeimynų medinė stuba su penkiu automobiliu garadžium, City Point, ant E. 6th St., netoli L St. Keturi kambariai ant pirmo aukšto ir penki ant antro. Maudynės, kiltas vanduo, elektra, priešakiniai plotai. Gera proga žmogui kuris turi vieną arba daugiau automobilių arba užsimantis automobilių ligaisymu. Rėdy atneša netoli \$100 ir mėnesį. Prekė \$8,800. Matyk A. J. KUPSTI, Savininką.

GUDRIAM ŽMOGUI

proga papirkti gerą trijų šeimynų namą visai prieinama kaina, ant 210 Silver St., So. Boston. Yra gasas, elektra, skalbimo vietos, (set-tubs), viskas naujai įtaisyta. Pirmas morgedžius \$2,500 Co-op Bank. I mėnesį randos atneša \$57.45. Prekė \$4,200. Susisiekite su savininku A. J. KUPSTI, TIS.

NAMAS SOUTH BOSTONE

Sešių šeimynų, — dvidešimts septinių kambarių. Rėdy atneša \$780 ir metus. Prekė \$4,500.

\$4,500.00

Medinis šešių šeimynų namas ant Silver Street, So. Boston. Yra gasas, atskiros pardinės kiekvienai šeimynai. Randos atneša \$75 ir mėnesį. Pirmas morgedžius \$3000.

LAIKAS PIRKTI ANGLIUS IR MALKAS!

Neužmirškite jogei rudens ir žiemos laikas artinasi. Paprastai imant, angliai ir malkos pabrangsta, taigi neatidėliokite, iduokite savo "orderius."

Kreipkitės pas:

A. J. KUPSTIS

332 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 1662-1373

PASNINKAVIMO IR BADA-

VIMO YPATYBES

Parvžiūns daktaras Frumusan neseniai laikė viešą pranešimą apie visiško pasninkavimo ir badavimo naudingumą žmogaus kūnui ir dvasiai. Anot jo esą visų sveikčiausia baigti valgyti jaučiant dar šioji tokį alkį. Geriau mažiau valgyti, negu per daug. Žmonės, kurie mažai valgo, sulaukia daug ilgesnio amžiaus, negu tie, kurie valgo iki išpampstos. Dažnas pasninkavimas ir badavimas žmogų padarą jaunesniu, gražesniu, vikresniu, net plaukai nebeslenka pūkančiams. Moterys gi išlaikantios iki senatvės gražią figūrą. Dar viena gera pasninkavimo ir badavimo ypatybė esanti ta, kad mitybinis, galvojimas esąs aiškesnis, sklandesnis, o laismai skaitesni, žvelgesni. Pati mėlė esanti kiliesnė.

KURIUO DIENOS METU ŽMOGUS ESTI KVAILIAUSIAS

Vienas profesorius tyrinėjęs protinį žmonių darbą priėjo išvadą, kad žmogaus proto darbas labiausiai susilpnėja ketvirtą valandą po pietų.

RŪDENS VAIDINIMŲ SEZONUI

reikalaunkite

NAUJĄ IR LINKSMIAUSIĄ VEIKALĄ

"ŽEMĖS ROJUS"

Visokių rašytojų 3-jų veiksmų komedija

KAINA 50 CENTŲ

DALYVAUJA 5 vyrai ir 4 moterys. Scenerijos: miesto ir farmos kambariai.

Ši komedija šiais laikais labiausiai žmonėms patinka.

Galima gauti:

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

"TIESOS AIDAI"

Mėnesinis leidinys, TIESOS šviesoje nušviečiantis dienos klausimus.

Prenumerata metams.....\$1.20

Atskira knygelė.....10c.

Adresas: "TIESOS AIDAI"

1624 E. Falls St., Niagara Falls, N. Y.

DABAR NE SENIAU

Nūdieninis gyvenimas tiek kupinas įvairiausių įvykių, kiekvienam gyvam sektina ir žinotina. Laiko ne-

"TRIMITAS" ne partinis savaitinis šaulių laikraštis, paveiksluotas, trumpai ir suprantamai rašo visais Lietgaištant visa kas dedasi mūsų krašte ir visame pasauly greičiu galima sužinoti iš "TRIMITO."

nimo klausimais; be to, deda įdomių apysakų, eilių, įžymiųjų Lietuvos žmonių gyvenimo aprašymų ir t. t., o be to, dar kas mėnuo savo skaitytojams duoda įžymaus Lietuvos veikėjo paveikslą.

tuvos ir pasaulio politikos, mokslo ir visuomeninio gyvenimo.

Užsisakę "TRIMITĄ" metams arba pusei metų, gauna priedo įdomią 160 pusl. knygą "Spionazo paslaptys," užsisakę trims mėnesiams gauna 60 pusl. eilių rinkinį "Vakaro kaukės."

"TRIMITA" dovanai siunčiam kiekvienam surinkusiam penkiems naujos prenumeratos ir prisijungusiam už juos prenumeratorius pinigus.

"TRIMITO" kaina Lietuvoje metams 13 litų, pusei metų 7 lt. 50c. ir trims mėnesiams 3 lt. 75c. Užsieny dvigubai. Latvijoj, Vokietijoj ir Estijoj taip pat, kaip Lietuvoje.

"TRIMITO" adresas: Kaunas, Laisvės Aleja, 26 Nr.

Tel. So. Boston 1823
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASEBARAVICIUS)
425 Broadway, So. Boston
Ofisio valandos:
nuo 9 iki 12 rytė ir nuo 1:30 iki 5
ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisus
uždarytas subotas vakarais ir nedėdieniais, taipgi serdomis nuo
12-tos dienos uždarytas

Tel. Brockton 5112
LIETUVIS DANTISTAS
DR. ST. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 2300
Ofisus uždarys nuo 10 iki 12 rytė,
nuo 1:45 iki 5:20 po piet ir nuo 7
iki 9 vakare. Sventų dieną pagal sutarimą.

Tel. Brockton 5112
DANTISTAS
DR. A. J. CORMAN
(GUMAUŠKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)
Ofisio valandos:
Ryte nuo 10 iki 12 val.
Dieną nuo 2 iki 5 val.
Vakare nuo 6 iki 8 val.
Sekmdieniais pagal sutarties.

TEL. So. Boston 0506—W.
LIETUVYS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
("Kekelvio" name)
251 Broadway, So. Boston
Ofisio valandos: nuo 9 iki 12, nuo
1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakare.
Serdomis nuo 9 iki 12 val. dienos.
Subatomis nuo 9 iki 6 val. Nedė
dienis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį)

P. J. AKUNEVIČIUS
Lietuvis Graborius
620 E. SIXTH ST., SO. BOSTON
Tel. S. B. 4496

Residencijos Telefonas: 0770-R. R.
Ofiso Telefonas So. Boston 0770-W
S. BARUSEVIČIUS
Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras
258 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 888 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

J. PETRUŠKEVIČIUS
Laisninotas Graborius
Laikau automobilius del veselųjų, krikštynų ir šiaip pasivažinėjimo, pigiau nei kiti.
162 Broadway, S. Boston, Mass.
Ofiso Tel. So. Boston 0304-W
Res. Tel. S. B. 0304-R.

Tel. Norwood 1508
E. V. WARABOW
(WRUBILIAUSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1177 WASHINGTON STREET
Norwood, Mass.

PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 448 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W